

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
RODZINIE W KIELCACH**

**Sprawozdanie
z działalności Ośrodka
za 2008 rok**

Spis treści

1. Informacje ogólne	3
1.1. Struktura organizacyjna Ośrodka	3
1.2. Kadra Ośrodka	5
1.2.1. Wykształcenie pracowników	6
1.2.2. Szkolenia pracowników	6
1.2.3. Schemat organizacyjny	9
1.3. Wydatki poniesione na poszczególne zadania wg rozdziałów	10
1.4. Charakterystyka klientów Ośrodka	13
2. Charakterystyka poszczególnych form pomocy	15
2.1. Pomoc finansowa	15
2.2. Inne formy pomocy:	29
2.2.1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	29
2.2.2. Pomoc w formie żywienia	34
2.2.3. Pomoc w naturze	36
2.2.4. Usługi pralnicze	38
2.2.5. Wypoczynek letni	38
2.2.6. Mieszkania chronione i mieszkania chronione - interwencyjne	39
2.2.7. Praca socjalna i poradnictwo rodzinne	40
2.2.8. Poradnictwo prawne	52
2.2.9. Klub Integracji Społecznej	52
2.2.10. Rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych	53
2.2.11. Pomoc dziecku i rodzinie	58
2.2.11.1 Realizacja projektu systemowego „Działanie szansą na przyszłość”	66
2.2.12. Pomoc osobom bezdomnym	76
3. Pomoc instytucjonalna	80
3.1. Kluby Seniora	80
3.2. Środowiskowe Domy Samopomocy	82
3.3. Dział ds. Instytucjonalnej Pomocy Osobom Starszym	86
3.4. Dzienny Ośrodek Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimerera	88
4. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	92
5. Wieloosobowe Stanowisko ds. Projektów Socjalnych	95
6. Programy realizowane przez MOPR	97

1. Informacje ogólne

1.1. Struktura organizacyjna

Podstawa prawna działania samodzielnej jednostki samorządowej jaką jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach to:

- Uchwała Nr X/79/90 Miejskiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 1 marca 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kielcach”
- Zarządzenie Nr 15/90 Prezydenta Miasta Kielc z dnia 3 sierpnia 1990 r. w sprawie organizacji i zadań Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Kielcach
- Uchwała Nr 84/99 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 25 lutego 1999 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach
- Uchwała Nr XXVII/503/2004 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 6 maja 2004 r. w sprawie nadania statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Kielcach zmieniona Uchwałą Nr XXIX/671/2008 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 30 października 2008 r. w sprawie dokonania zmian w statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami).

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania nałożone na Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach mogą być realizowane dzięki stworzonej odpowiedniej strukturze organizacyjnej Ośrodka, na którą składają się:

1. Dział Organizacyjno-Administracyjny
2. Dział Finansowo-Księgowy
3. Dział Techniczny
4. Dział Pomocy Środowiskowej

5. Dział Usług
6. Dział Opieki i Wychowania
7. Dział Adaptacji Osób Niepełnosprawnych
8. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
9. Dział Świadczeń Rodzinnych
10. Dział Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego
11. Dział ds. Bezdomności
12. Dział ds. Instytucjonalnej Pomocy Osobom Starszym
13. Dział ds. Informatyki
14. Sekcja projektu systemowego PO KL
15. Radcy prawni, konsultanci
16. Specjaliści
17. Punkt Informacyjno-Interwencyjny
18. Dział ds. Dodatków Mieszkaniowych
19. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
20. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi
21. Środowiskowe Domy Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie
22. Ośrodek Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimerera
23. Świetlice Środowiskowe „4 Kąty”
24. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci i Młodzieży „Czar”
25. Rejony Opiekuńcze w liczbie 10 (w różnych częściach miasta)
26. Kluby Seniora
27. Klub Integracji Społecznej
28. Zespół Usług Interwencji Kryzysowej
29. Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych
30. Mieszkania Chronione
31. Jadłodajnie „11:30”

Zgodnie z art. 116.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku:
„Pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych;
- 2) ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna;

- 3) do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków:
- a) pedagogika,
  - b) pedagogika specjalna,
  - c) politologia,
  - d) polityka społeczna,
  - e) psychologia,
  - f) socjologia,
  - g) nauki o rodzinie.”

1.2. Kadra Ośrodka

Na dzień 31.12.2008 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach zatrudniał 541 osób, w tym na stanowisku:

- dyrektora MOPR	- 1 osoba
- zastępcy dyrektora	- 2 osoby
- głównego księgowego	- 1 osoba
- kierownika działu	- 15 osób
- kierownika sekcji	- 3 osoby
- kierownika jednostki organizacyjnej Ośrodka (świetlicy środowiskowej, klubów seniora, ŚDS, KIS., Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Domu Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimer)	- 11 osób
- kierownika i zastępcę kierownika rejonu opiekuńczego	- 20 osób
- pracownika socjalnego w rejonie opiekuńczym i Dziale ds. Bezdomności	- 94 osoby
- starszego specjalisty i specjalisty pracy socjalnej, pracy z rodziną	- 6 osób
- konsultanta i radcy prawnego	- 24 osoby
- instruktora terapii zajęciowej, wychowawcy, rehabilitanta, masażysty, konsultanta, doradcy zawodowego, inspektora, referenta w jednostkach organizacyjnych MOPR (klubach seniora, świetlicach środowiskowych, ŚDS, KIS, Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Domu Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimer)	- 94 osoby
- starszego specjalisty, specjalisty, audytora, księgowej, inspektora, informatyka, konsultanta, referenta, aspiranta pracy socjalnej	- 230 os.

- kierowcy, kucharki, pomocy kuchni, magazyniera, pracownika gospodarczego w działach i sekcjach

- 40 osób

Dodatkowym wsparciem w realizacji zadań przez poszczególne komórki organizacyjne MOPR było zaangażowanie w 2008 roku 26 stażystów skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz 1 osoby odbywającej przygotowanie zawodowe.

1.2.1 . Wykształcenie pracowników

Wśród wszystkich zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie pracowników:

- 8 osób posiadało wykształcenie podstawowe,
- 17 osób - wykształcenie zasadnicze zawodowe,
- 63 osób - wykształcenie średnie,
- 67 osób – wykształcenie policealne,
- 49 osób – wykształcenie wyższe licencjackie,
- 337 osób – wykształcenie wyższe magisterskie, w tym 51 osób studia podyplomowe

Wśród 96 pracowników socjalnych zatrudnionych w rejonach opiekuńczych i Dziale bezdomności:

- 20 osób miało wykształcenie policealne,
- 8 osób – wykształcenie wyższe licencjackie,
- 66 osób – wykształcenie wyższe magisterskie, w tym 7 osób studia podyplomowe i 3 osoby specjalizacja II⁰ w zawodzie pracownik socjalny

1.2.2. Szkolenia pracowników

W roku 2008 kwalifikacje zawodowe podnosiło:

1) 37 pracowników na studiach wyższych zaocznych w tym:

- Wyższa Szkoła Ekonomii i Prawa w Kielcach – kierunek ekonomia – 5 osób
- Wyższa Szkoła Ekonomii i Prawa w Kielcach – kierunek politologia – 1 osoba
- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i pracy socjalnej – 2 osoby
- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek resocjalizacja i profilaktyka społeczna – 1 osoba

- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek zarządzanie i administracja – 1 osoba
- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek pedagogika – 4 osoby
- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek pedagogika szkolna i środowiskowa – 1 osoba
- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek pedagogika opiekuńcza i pracy socjalnej – 1 osoba
- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek politologia – 1 osoba
- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek zarządzanie – 1 osoba
- Wszechnica Świętokrzyska – kierunek pedagogika opiekuńcza i pracy socjalnej – 1 osoba
- Wszechnica Świętokrzyska – kierunek pedagogika pracy socjalnej – 7 osób
- Wszechnica Świętokrzyska – kierunek pedagogika – 4 osoby
- Wszechnica Świętokrzyska – kierunek turystyka i rekreacja – 1 osoba
- Wszechnica Świętokrzyska – kierunek resocjalizacja i profilaktyka społeczna – 1 osoba
- Świętokrzyska Szkoła Wyższa – kierunek praca socjalna – 4 osoby
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie – kierunek pedagogika – 1 osoba

2) 4 pracowników na studiach podyplomowych w tym:

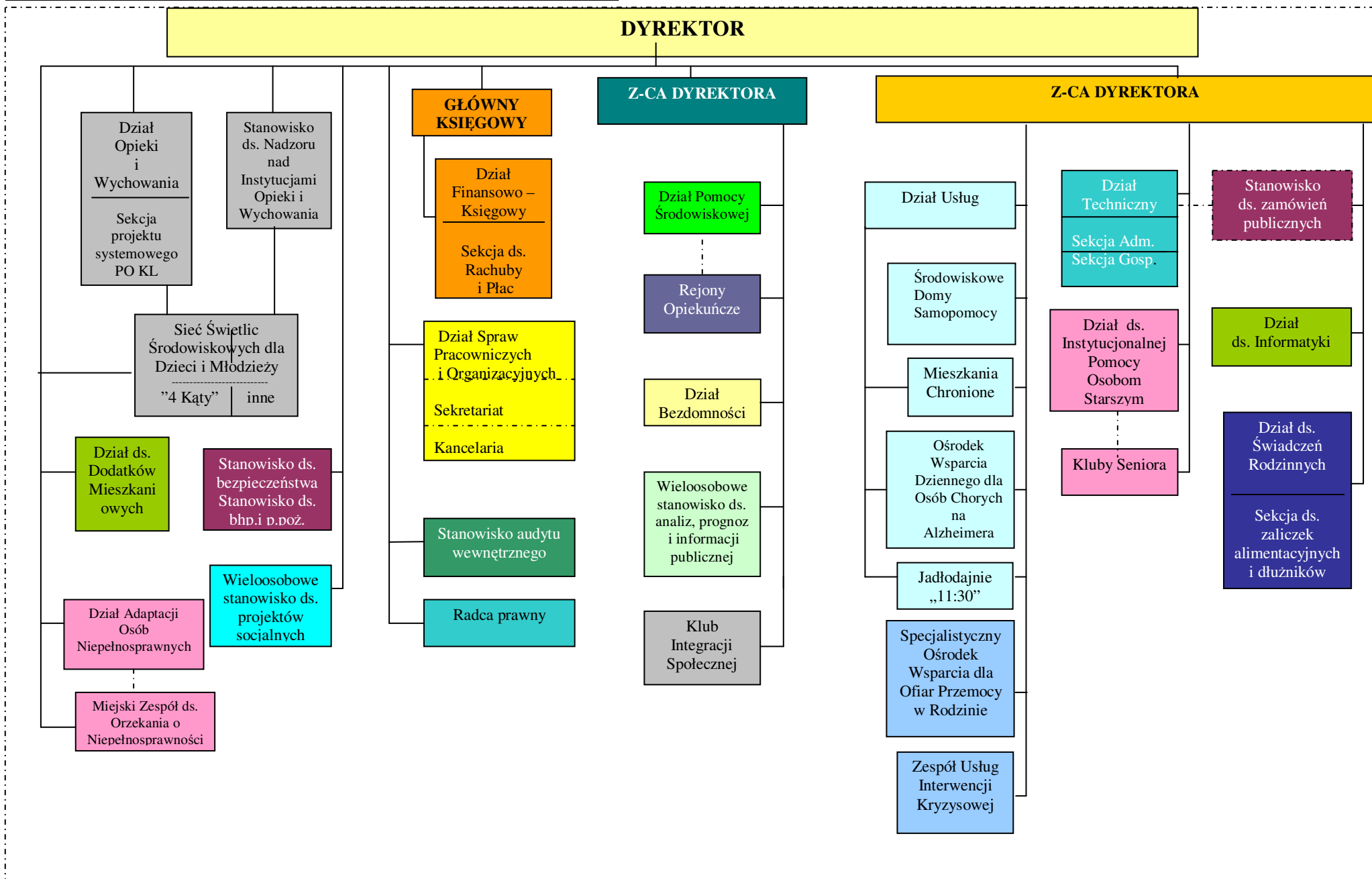
- Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy – kierunek Wychowanie do życia w rodzinie – 1 osoba
- Świętokrzyska Szkoła Wyższa – kierunek Organizacja i Zarządzanie w Pomocy Społecznej – 3 osoby

W 2008 roku w celu podniesienia swych kwalifikacji zawodowych oraz uaktualnienia wiedzy nabytej podczas pracy zawodowej pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach i warsztatach szkoleniowych organizowanych m.in. przez: Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Ośrodek Twórczej Interwencji w Krakowie, Akademię Zdrowia w Kielcach, TAXUS Centrum Szkoleń w Krakowie, Grupę ERGO, Polskie Towarzystwo Psychoterapii Integratywnej, Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie, Z.U.I. „OTAGO”, Koalicję Łamania Oporów Społecznych „Kłós”, Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Świętokrzyską Agencję Rozwoju Regionu, Partnerstwo na rzecz Rozwoju „Twarzą w twarz z rynkiem pracy – Model Zatrudnienia Przejściowego”, Instytut Psychoterapii Krótkoterminowej, Kieleckie Centrum Kształcenia „Budowlanka”, Europejski

Instytut Rozwoju Kadr, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Małopolską Filię Sekcji Naukowej Psychiatrii Środowiskowej i Rehabilitacji PTP, Świętokrzyską Agencję Rozwoju Regionalnego, Centrum Administracji i Biznesu, Instytut Psychosomatyczny w Warszawie, Kancelarię Doradztwa Gospodarczego, Centrum Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Kadr Administracji Publicznej, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Zakład Usług Informatycznych, Lubelskie Centrum Doskonalenia Kadr, Studio Profilaktyki Społecznej, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników i Sympatyków Środowiskowych Domów Samopomocy, Centrum Mediacji, Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Przedsiębiorstwo Naukowo-Badawczo-Usługowe, Studium Pracy Socjalnej, Regionalny Ośrodek EFS, Fundacje Prawo Europejskie, Kolegium Pracowników Służb Społecznych, Studio Profilaktyki Społecznej w Krakowie, Towarzystwo Psychoprofilaktyczne w Warszawie, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Towarzystwo „Nasz Dom”, Stowarzyszenie Forum Pracodawców, Ogólnopolską Sekcję Socjoterapii, Lubelskie Centrum Doskonalenia Kadr „Absolwent”, Towarzystwo Przyjaciół im. Św. Brata Alberta, Centrum Kształcenia i Usług Finansowych, Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego PO KL, Małopolskie Centrum Profilaktyki, Platformę Edukacyjną Projekt System, Niepubliczny ZOZ Pomorskie Centrum Rehabilitacji, Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób z Zespołem Downa, Katedrę Socjologii Stosowanej i Pracy Socjalnej, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY MOPR KIELCE 2008R.

1.3. Wydatki poniesione na poszczególne zadania wg rozdziałów

Dział Rozdział	Nazwa	Plan		Wykonanie na 2008-12-31	% (6 : 5)	
		na początek roku	po zmianach			
1	2	3	4	5	6	
	OGÓŁEM		123 374 527	154 605 270	152 227 620,77	98,5
	A. ZADANIA GMINY		87 711 658	111 685 350	109 554 546,12	98,1
	ZADANIA WŁASNE		39 496 057	63 055 555	62 212 853,48	98,7
852	POMOC SPOŁECZNA		37 996 057	60 258 117	60 232 103,92	100,0
85201	PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE		0	162 300	162 199,13	99,9
85202	DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ		0	3 651 370	3 632 470,73	99,5
85203	OŚRODKI WSPARCIA		3 900 000	4 185 522	4 183 686,11	100,0
85212	ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO		0	58 420	58 420,00	100,0
85214	ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE		4 487 295	5 706 547	5 706 547,00	100,0
85215	DODATKI MIESZKANIOWE		4 000 000	4 000 000	4 000 000,00	100,0
85219	OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ		13 983 957	17 323 017	17 317 840,75	100,0
85220	JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA, MIESZKANIA CHRONIONE I OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ		30 000	44 896	44 896,00	100,0
85228	USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE		3 850 000	6 263 038	6 263 038,00	100,0
85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ		7 744 805	18 863 007	18 863 006,20	100,0
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ		1 500 000	2 797 438	1 980 749,56	70,8
85311	REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH		1 500 000	758 354	134 110,73	17,7
85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ		0	2 039 084	1 846 638,83	90,6
	ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ZLECONE USTAWAMI		48 215 601	48 600 195	47 312 092,64	97,3
851	OCHRONA ZDROWIA		2 000	2 000	2 000,00	100,0
85195	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ		2 000	2 000	2 000,00	100,0
852	POMOC SPOŁECZNA		48 213 601	48 574 195	47 286 092,64	97,3
85203	OŚRODKI WSPARCIA		745 769	1 772 469	1 772 469,00	100,0
85212	ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO		39 861 885	38 010 492	36 750 615,59	96,7
85213	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ, NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA RODZINNE ORAZ ZA OSOBY UCZESTNICZĄCE W ZAJĘCIACH W CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ		733 112	481 996	457 757,21	95,0
85214	ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE		5 565 925	5 444 982	5 440 994,84	99,9
85228	USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI		1 306 910	2 864 256	2 864 256,00	100,0

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan		Wykonanie na 2008-12-31	%
			na początek roku	po zmianach		
1	2	3	4	5	6	(6 : 5)
		OPIEKUŃCZE				
853		POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	0	24 000	24 000,00	100,0
	85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	0	24 000	24 000,00	100,0
		ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ MIĘDZY JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	0	10 000	10 000,00	100,0
852		POMOC SPOŁECZNA	0	10 000	10 000,00	100,0
	85214	ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE	0	10 000	10 000,00	100,0
		ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ Z ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ	0	19 600	19 600,00	100,0
801		OŚWIATA I WYCHOWANIE	0	19 600	19 600,00	100,0
	80195	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	0	19 600	19 600,00	100,0
		B. ZADANIA POWIATU	35 662 869	42 919 920	42 673 074,65	99,7
		ZADANIA WŁASNE	32 760 984	39 076 033	38 868 176,57	99,7
852		POMOC SPOŁECZNA	32 559 441	38 802 619	38 613 714,65	99,5
	85201	PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE	6 561 085	6 950 046	6 949 219,99	100,0
	85202	DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	20 025 206	25 895 964	25 711 222,00	99,3
	85203	OŚRODKI WSPARCIA	850 000	850 000	849 496,28	99,9
	85204	RODZINY ZASTĘPCZE	3 500 000	2 948 084	2 946 209,83	99,9
	85212	ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	700 000	759 102	759 102,00	100,0
	85214	ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE	0	197 707	197 707,00	100,0
	85219	OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	0	117 212	117 212,00	100,0
	85220	JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA, MIESZKANIA CHRONIONE I OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	420 000	443 582	443 272,00	99,9
	85226	OŚRODKI ADOPCYJNO-OPIEKUŃCZE	472 000	505 002	504 353,55	99,9
	85228	USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE	0	104 770	104 770,00	100,0
	85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	31 150	31 150	31 150,00	100,0
853		POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	201 543	273 414	254 461,92	93,1
	85311	REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	71 543	80 331	78 799,46	98,1
	85321	ZESPOŁY DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	130 000	131 490	131 489,99	100,0
	85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	0	61 593	44 172,47	71,7

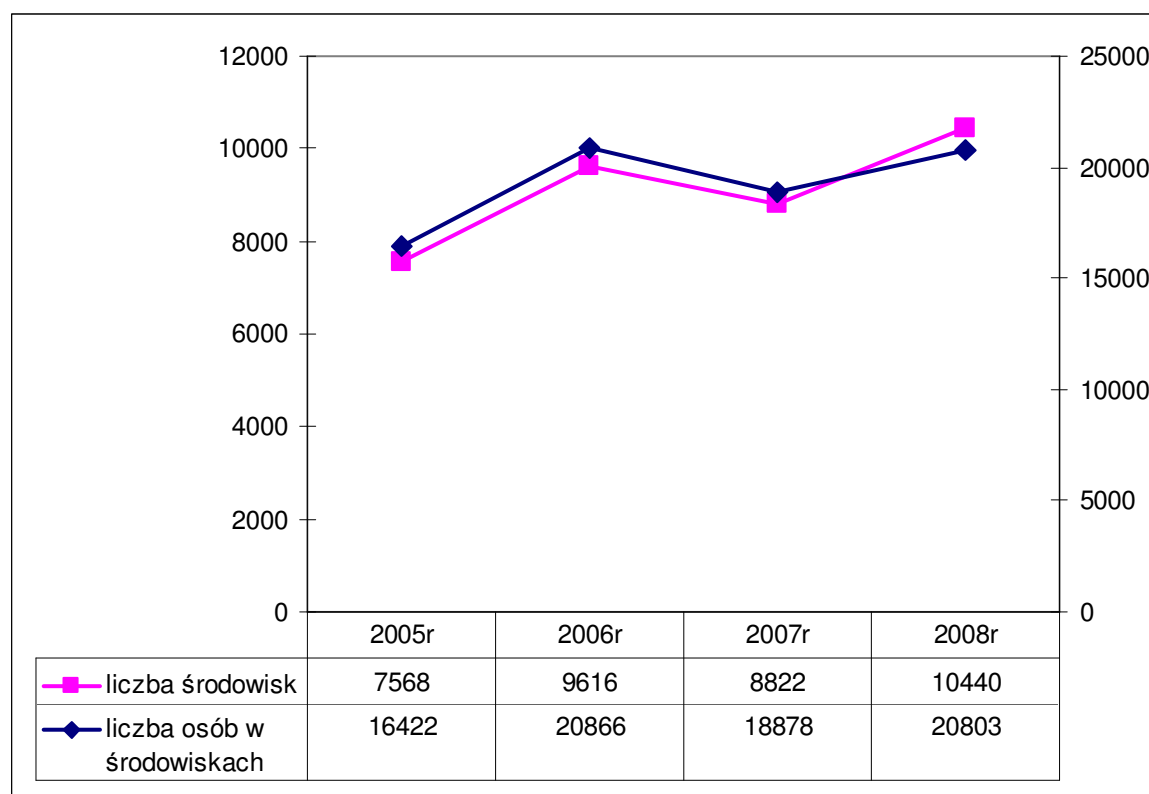
Dział	Rozdział	Nazwa	Plan		Wykonanie na 2008-12-31	%
			na początek roku	po zmianach		
1	2	3	4	5	6	(6 : 5)
		ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ZLECONE USTAWAMI	767 445	969 482	969 477,64	100,0
851		OCHRONA ZDROWIA	44 765	41 070	41 068,20	100,0
	85156	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE ORAZ ŚWIADCZENIA DLA OSÓB NIE OBJĘTYCH OBOWIĄZKIEM UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO	44 765	41 070	41 068,20	100,0
852		POMOC SPOŁECZNA	353 680	495 943	495 940,44	100,0
	85201	PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE	0	20 388	20 388,00	100,0
	85203	OŚRODKI WSPARCIA	307 000	383 400	383 400,00	100,0
	85204	RODZINY ZASTĘPCZE	0	32 475	32 472,44	100,0
	85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	46 680	59 680	59 680,00	100,0
853		POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	369 000	432 469	432 469,00	100,0
	85321	ZESPOŁY DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	369 000	419 000	419 000,00	100,0
	85334	POMOC DLA REPATRIANTÓW	0	13 469	13 469,00	100,0
		ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE POROZUMIEN MIĘDZY JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	2 134 440	2 687 155	2 648 170,44	98,5
852		POMOC SPOŁECZNA	2 112 090	2 663 315	2 624 330,44	98,5
	85201	PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE	1 922 355	2 473 580	2 460 473,42	99,5
	85204	RODZINY ZASTĘPCZE	189 735	189 735	163 857,02	86,4
853		POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	22 350	23 840	23 840,00	100,0
	85311	REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	22 350	23 840	23 840,00	100,0
		ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE POROZUMIEN Z ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ	0	187 250	187 250,00	100,0
852		POMOC SPOŁECZNA	0	187 250	187 250,00	100,0
	85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	0	187 250	187 250,00	100,0

1.4. Charakterystyka klientów Ośrodka

W każdej grupie wiekowej klientów pomocy społecznej w Kielcach przeważają kobiety i jest ich średnio 59,6 %. W najliczniejszej grupie występują osoby w przedziale wiekowym 45 –54 lata (38%) (baza danych MOPR).

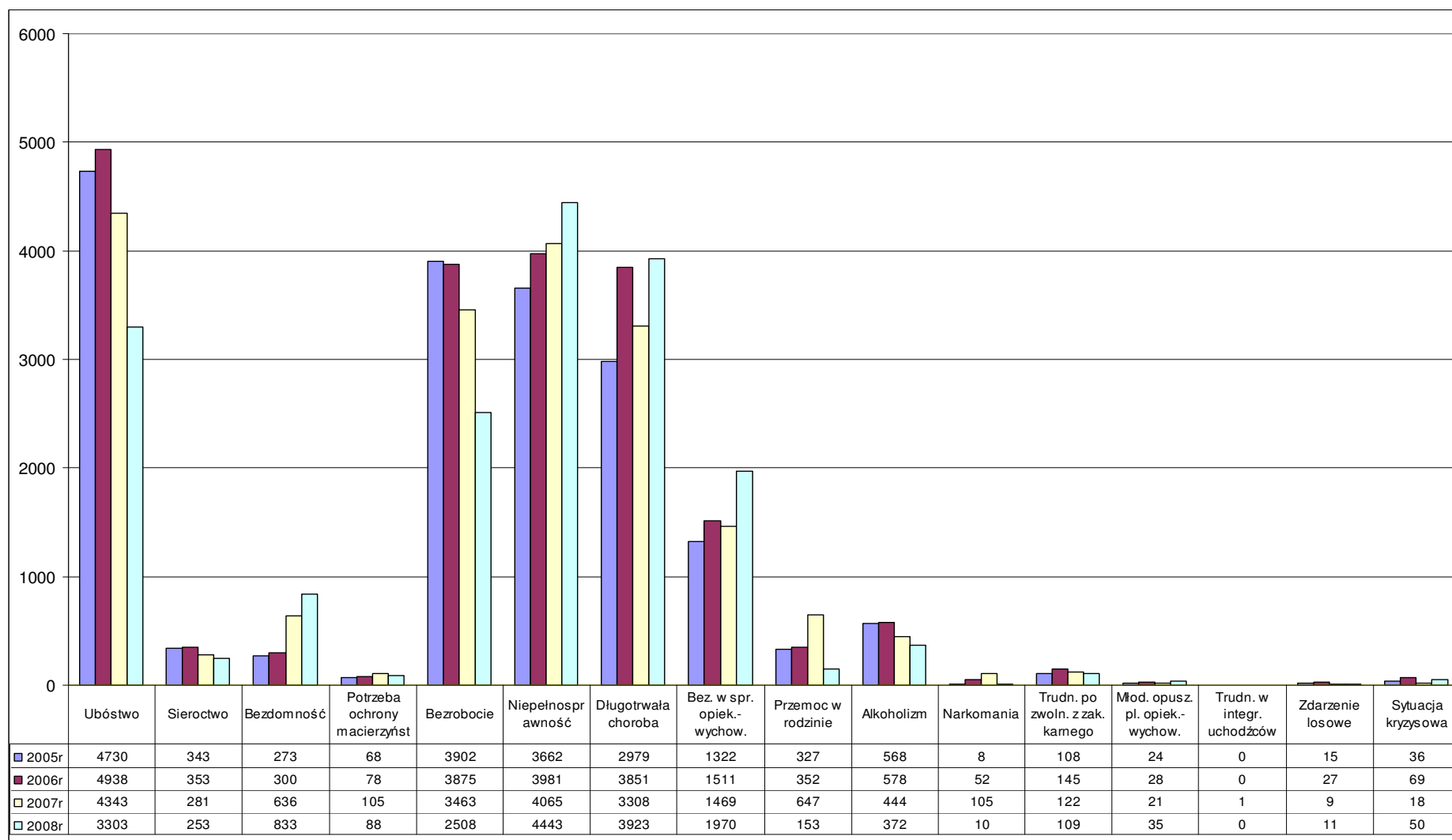
Co druga osoba jest zdrowa, u co dziesiątej osoby występują choroby neurologiczne i jest to schorzenie występujące najczęściej. Do kategorii osób niepełnosprawnych kwalifikuje się 27% (dwukrotnie więcej niż w zwykłej populacji) osób, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy. Klienci pomocy społecznej są zbiorowością osób słabo wykształconych w ¾ legitymują się wykształceniem nie przekraczającym zasadniczego zawodowego. W okresie od 2006 roku do 2007 roku nastąpił znaczny spadek liczby klientów pomocy. Okres 2008 roku charakteryzował stopniowy wzrost liczby osób objętych pomocą społeczną.

Wykres 1. Liczba środowisk i osób w środowiskach objętych pomocą społeczną w latach 2005 – 2008.

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 2. Zmiany w strukturze przyczyn korzystania z pomocy społecznej w latach 2005 -2008

Źródło: Opracowanie własne

2. Charakterystyka poszczególnych form pomocy:

2.1. Pomoc finansowa.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował pomoc finansową z zakresu czterech ustaw:

- Ustawy o pomocy społecznej,
- Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
- Ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Ustawy o dodatkach mieszkaniowych ,
- Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej w ramach zadań własnych (gminy i powiatu) oraz zleconych z zakresu administracji rządowej,
- Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 1. W ramach **Ustawy o Pomocy Społecznej** wypłacone zostały następujące świadczenia:

Świadczenie	kwota	liczba osób	liczba świadczeń
Zadania własne			
Zasiłki okresowe	3 963 200,00	2855	18333
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	27 800,00	7	7
Zasiłki celowe	661 780,00	1986	3984
Zasiłki celowe specjalne	249 085,00	685	1375
Zadania zlecone			
Zasiłki stałe	5 415 925,00	1421	14812
Zadania powiatu			
Świadczenie dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej	1 810 016,00	331	3158
Świadczenie jednorazowe z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej	29 251,00	19	19
Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych, w tym:			
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	246 344,00	82	596

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	47 272,00	10	10
Pomoc na zagospodarowanie	76 602,00	17	17
Usamodzielnienie wychowanków różnego typu placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym:			
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	156 140,00	43	351
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	26 352,00	4	4
Pomoc na zagospodarowanie	33 470,00	9	9

Tabela 2. W ramach **Ustawy o dodatkach mieszkaniowych** wypłacone zostały następujące świadczenia:

Świadczenie	kwota	liczba osób	liczba świadczeń
Dodatki mieszkaniowe	4 000 000,00	5509	33056

Tabela 3. W ramach **Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** wypłacone zostały następujące świadczenia:

Ubezpieczenie	kwota	liczba osób	liczba świadczeń
Ubezpieczenie społeczne	27 728,00	11	121
Ubezpieczenie zdrowotne	429 377,00	1199	11677
Zasiłkobiorcy podlegający Ustawie o Świadczeniach Rodzinnych			
Ubezpieczenie społeczne	338 241,00	268	3172
Ubezpieczenie zdrowotne	52 949,00	117	1422

Tabela 4. W ramach **Ustawy o Świadczeniach Rodzinnych** wypłacone zostały następujące świadczenia:

Rodzaj zasiłku	Kwota	Liczba osób	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	15 621 121,00	12309	184207
Zasiłki pielęgnacyjne	11 234 484,00	6120	73428
Świadczenia pielęgnacyjne	1 638 041,00	328	3929
Zaliczka alimentacyjna	3 365 667,00	1231	14873
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1 912 000,00	1912	1912

Tabela 5. W ramach **Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** wypłacone zostały następujące świadczenia:

Rodzaj zasiłku	Kwota	Liczba osób	Liczba świadczeń
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1 239 690,00	1255	4153

Tabela 6. W ramach **Ustawy o Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej oraz Zatrudnieniu Osób Niepełnosprawnych** wypłacone zostały następujące świadczenia:

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	kwota	Liczba osób
Dofinansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej	909 167,00	61
Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	668 020,00	974
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	691 000,00	260
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	393 351,00	8568
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	884 256,00	894
Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej		
Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	1 393 689,00	39
Przyznawanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	590 000,00	18
Finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	27 047,00	29
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu / staże, przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne	42 800,00	39

Realizacją świadczeń pieniężnych zajmują się następujące działy:

- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Świadczeń Rodzinnych,
- Dział Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego,
- Dział ds. Dodatków Mieszkaniowych,
- Dział Opieki i Wychowania
- Dział Adaptacji Osób Niepełnosprawnych,

Realizacja świadczeń pieniężnych w poszczególnych działach

Dział Pomocy Środowiskowej

Głównym zadaniem **Działu Pomocy Środowiskowej** jest realizacja świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych gminy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728 z późn. zm.)

Do **zadań własnych** gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i wypłacanie następujących świadczeń:

- zasiłków okresowych,
- zasiłków celowych,
- zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń – na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi: matką, ojcem lub rodzeństwem.

Do zadań własnych gminy należy również przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych specjalnych. Jest to świadczenie o charakterze fakultatywnym.

Pomocą społeczną w formie **zasiłków okresowych** objęto **2839** środowisk. Wypłacono **18 333** świadczeń na kwotę **3 963 200** zł; średni zasiłek wynosił 207 zł.

Ze względu na fakt, że tutejszy Ośrodek – zgodnie z art. 147 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728 z późn. zm.) zasiłki okresowe wypłaca w minimalnych wysokościach – co nie zaspokaja

w całości potrzeb zgłaszanych przez osoby wymagające wsparcia – często istnieje konieczność udzielania dodatkowej pomocy w formie **zasiłków celowych**. Ustawa nie określa ich wysokości. Jest ona zależna od potrzeby, którą ma zaspokoić, jak również od możliwości gminy, bowiem środki na zasiłki celowe zapewnia budżet gminy.

Średni zasiłek celowy wynosił **166 zł**. Wypłacono **3984** świadczeń na kwotę **661 780 zł** dla **1986** środowisk. Wśród zasiłków celowych przeważały zasiłki m.in. na żywność, odzież, obuwie, leczenie i bieżące potrzeby.

Na **specjalne zasiłki celowe** wydatkowano kwotę **249 085 zł**. Wypłacono **1375** świadczeń dla **685** środowisk. Średni zasiłek wynosi **176 zł**. Pomoc ta przyznawana jest w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby, które zrezygnowały z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny, opłacana była dla 5 osób. Do ZUS przekazano 55 składek na kwotę 4 927 zł.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- przyznawanie i opłacanie zasiłków stałych
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnych ubezpieczeniach w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Pomocą w formie zasiłków stałych objęto 1422 środowisk wypłacając 17 533 świadczenia na kwotę 5 415 925 zł, średni zasiłek wynosił 308 zł.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne zostały wypłacone dla 1191 osób. Przekazano do ZUS 11 592 składek na kwotę 412 292 zł.

Podsumowując: w 2008 r. pomocą w ramach wyżej wymienionych świadczeń pieniężnych pomocy społecznej objęto 4 873 środowiska, wypłacając 53 734 świadczeń. Łącznie wydano 18 367 decyzji administracyjnych.

Od tych decyzji 21 osób złożyło 21 odwołań, z czego:

- 8 – dot. zadań własnych,

13 – dot. zadań zleconych.

Sprawy te zostały załatwione w następujący sposób:

- we własnym zakresie załatwiono – 4 odwołania,
- do samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach przesłano 17 odwołań.

Sposób załatwienia spraw przez SKO w Kielcach:

- utrzymano w mocy 7 odwołań dot: 7 decyzji, z czego:
  - 4 dotyczyło zadań własnych,
  - 3 dotyczyło zadań zleconych,
- uchylono w całości i przekazano do ponownego rozpatrzenia 4 odwołania, z czego:
  - 2 dotyczyło zadań własnych,
  - 2 dotyczyło zadań zleconych
- uchylono w części, i w to miejsce orzeczono przyznanie pomocy – 1 odwołanie dot. 1 decyzji z zakresu zadań zleconych,
- w przypadku 2 odwołań z zakresu zadań zleconych stwierdzono uchybienie terminu do wznowienia odwołania,
- 1 odwołanie z zakresu zadań zleconych przekazano do rozpatrzenia zgodnie z właściwością, gdyż miało wyłącznie charakter wniosku o pomoc,
- w toku załatwiania – 2 odwołania dot. 2 decyzji tj. 1 z zakresu zadań własnych i 1 z zakresu zadań zleconych

Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, Dział Pomocy Środowiskowej wykonuje następujące zadania:

1. Obsługa spraw związanych ze stwierdzeniem prawa do korzystania z w/w świadczeń zdrowotnych zgodnie z ustawą z dn. 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej

finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr. 210, poz 2135 z późn. zm.). Dotyczy to osób wymagających leczenia, a nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Wydano 58 decyzji stwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla 41 osób.

2. Obsługa programu PŁATNIK w zakresie świadczeń zdrowotnych i społecznych osób korzystających z pomocy społecznej tj.:

- wysyłka przekazem elektronicznym dokumentów zgłoszeniowych do ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego osób korzystających z pomocy społecznej,
- sporządzanie dokumentów do ZUS w ściśle określonych terminach,
- sporządzanie dokumentów korygujących w sprawach indywidualnych klientów pomocy społecznej,
- osobiste kontakty z ZUS w zakresie usuwania nieprawidłowości w dokumentach rozliczeniowych i zgłoszeniowych osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.
- prowadzenie korespondencji z ZUS dot. ogólnych zasad zgłaszania do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego oraz indywidualnych spraw klientów pomocy społecznej.

3. Realizacja pomocy finansowej w ramach programu „Posiłek dla potrzebujących”. Pomocy, w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego, udzielono w 1863 środowiskach. Wyplacono 14 380 świadczeń. Średnie świadczenie pieniężne wyniosło 324 zł.

4. Obsługa osób w Punkcie Informacyjno-Interwencyjnym. Na prośbę osób zainteresowanych wydano 2440 zaświadczeń dot. form, wysokości i okresu świadczonej pomocy; wydano również 3 bilety kredytowane. W dniach, w których realizowana jest wypłata świadczeń pieniężnych w kasie Ośrodka, pracownicy Punktu wcześniej wydają osobom zainteresowanym decyzje administracyjne.

5. Zgodnie z ustawą z dn. 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr. 122 poz. 1143 z późn. zm.) pracownicy socjalni skierowali do Centrum Integracji Społecznej w Kielcach 77 osób, które realizowały tam indywidualne programy zatrudnienia

socjalnego. Dla **59** osób skierowanych do zajęć w CIS w Kielcach MOPR opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne.

6. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 roku w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych kierownik ośrodka pomocy społecznej sporządza listę bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, którzy mogą zostać skierowani do prac społecznie użytecznych na terenie gminy. Osoby te wykonują prace w wymiarze do 10 godzin tygodniowo, za każdą godzinę otrzymują wynagrodzenie w wysokości 6 złotych. W pracach aktywnie uczestniczyło w 2008 r. **40** osób.
7. W związku z nowelizacją ustawy z dnia 24 stycznia 1991 roku o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (D. U. z 2002 r. Nr 42 poz. 371 z późn. zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej zobowiązany został do wydawania stanowisk dla osób ubiegających się o udzielenie pomocy pieniężnej ze środków budżetowych znajdujących się w dyspozycji Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Stanowisko to zawiera informacje o sytuacji rodzinnej, materialnej oraz o pomocy udzielanej wnioskodawcy przez ośrodek pomocy społecznej, a także opinię, co do zasadności przyznania pomocy pieniężnej. Wydano **71** takich stanowisk, ich liczba sukcesywnie wzrasta.
8. W ramach wkładu własnego do Projektu Systemowego POKL „Działanie szansą na przyszłość” realizowanego przez MOPR objęto pomocą w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych **86** osób. Wydano **118** decyzji administracyjnych na łączną kwotę **27 384 zł**, w tym: na zasiłki celowe 23.084 zł i na zasiłki celowe specjalne 4 300 zł.
9. Zgodnie z umową z dnia 25 lipca 2008 roku w sprawie udzielania pomocy finansowej rodzinie pięcioraczków urodzonych w Krakowie i zamieszkałych na terenie gminy Kielce zawartą pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Gminą Kielce wypłacono w okresie sierpień – grudzień 2008r - **5** zasiłków celowych specjalnych po 2.000 zł, na łączną kwotę 10.000 zł.
Ponadto w Dziale na bieżąco:

1. Monitorowano realizację budżetu w zakresie świadczeń pieniężnych pomocy społecznej.

Przygotowywano:

- analizy potrzeb i opracowania projektu budżetu na świadczenia pieniężne w zakresie zadań własnych i zleconych,
- bieżące analizy wykorzystania środków finansowych na świadczenia pieniężne w zakresie zadań własnych i zleconych,

- informacje z zakresu udzielanych świadczeń pieniężnych dla potrzeb SKO, Wydziału Polityki Społecznej i innych instytucji,
  - comiesięczne zaangażowania środków finansowych na świadczenia pieniężne pomocy społecznej.
2. Współpracowano z Rejonami Opiekuńczymi w zakresie konsultacji i doradztwa merytorycznego przy realizacji świadczeń pieniężnych w zakresie:
    - opracowywanie informacji wynikających ze zmian przepisów stosowanych w pomocy społecznej we współpracy z radcą prawnym,
    - opracowywanie jednolitych procedur dotyczących stosowania przepisów pomocy społecznej w Rejonach Opiekuńczych,
    - udzielanie merytorycznego wsparcia pracownikom socjalnym w nietypowych, problemowych sprawach indywidualnych,
  3. Opracowywano i przeprowadzano analizy odnośnie efektywności pracy pracowników socjalnych w poszczególnych Rejonach Opiekuńczych, w tym sporządzano sprawozdania dot. ilości wywiadów środowiskowych, kontraktów socjalnych.
  4. Tworzono katalog decyzji administracyjnych dot. udzielania świadczeń pieniężnych.
  5. Koordynowano działania dot: realizacji talonów na artykuły żywnościowe i środki czystości wydanych w ramach przyznanej pomocy finansowej oraz przygotowywano comiesięczne merytoryczne ich rozliczanie.
  6. Koordynowano praktyki osób przyjętych do działu na staż w ramach przysposobienia zawodowego.
  7. Sporządzano informacje odnośnie działań podejmowanych w stosunku do osób zalegających ze spłatą należności finansowych.
  8. Pracownik Działu Pomocy Środowiskowej przeprowadził wybiórcze kontrole spraw dot. przyznania pomocy w formie zasiłków stałych na terenie Rejonów Opiekuńczych pod kątem kompletności dokumentacji zgromadzonej przy wywiadach środowiskowych, zasadności przyznania pomocy i zgodności z obowiązującymi przepisami.

Ważnym zadaniem zrealizowanym przez Dział Pomocy Środowiskowej było wdrożenie do realizacji świadczeń pieniężnych z systemu informatycznego TT POMOC. Przeszkolono 7 nowych pracowników do pracy w tym systemie. Wprowadzono do TT POMOCY 239 wzorów decyzji administracyjnych dot. świadczeń pieniężnych pomocy społecznej.

W ramach struktury organizacyjnej MOPR w Kielcach działają Rejony Opiekuńcze. W skład Rejonów wchodzi Kierownik, Zastępca Kierownika, od 6 do 14 pracowników socjalnych, pracownik biurowy. Siedziby Rejonów umiejscowione są w miarę możliwości jak najbliżej miejsca zamieszkania klientów, co umożliwia poznanie problemów i zagrożeń lokalnych, a jednocześnie sprzyja współpracy pracowników socjalnych ze środowiskiem. Na terenie Miasta Kielce w 2008 roku funkcjonowało 10 Rejonów Opiekuńczych.

Tabela 7. Rejony Opiekuńcze

Lp.	Nazwa Rejonu Opiekuńczego	Siedziba	Dzielnica
1	ŚRÓDMIEŚCIE	ul. Sienkiewicza 25	Śródmieście
2	SZYDŁÓWEK	ul. Miodowa 7	Szydłówek, Sady
3	K.S.M	ul. L. Wawrzyńskiej 20	K.S.M
4	HERBY	ul. 1 Maja 196	Herby, Niewachłów
5	CZARNÓW	ul. Piekoszowska 36 a	Czarnów, Malików, Dalnia, Ślichowice
6	BIAŁOGON	ul. Karczówkowska 45	Białogon, Podkarczówka
7	UROCZYSKO	ul. Zamenhoffa 4	Uroczysko, Bocianek, Os. Słoneczne
8	OS. JAGIELLOŃSKIE	ul. Sienkiewicza 68	Os. Jagiellońskie
9	OS. ŚWIĘTOKRZYSKIE	ul. Manifestu Lipcowego 65	Os. Świętokrzyskie Os. Na Stoku
10	BARWINEK - BARANÓWEK	ul. Prusa 1	Os. Barwinek, Baranówek, Bukówka

Pracownicy socjalni docierają do osób, rodzin w trudnych sytuacjach życiowych w miejscu zamieszkania przeprowadzając wywiady środowiskowe. Podczas wywiadu pracownik rozeznaje potrzeby i oczekiwania osób i rodzin, na bazie których planowana jest adekwatna forma pomocy. W 2008 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 24 018 wywiadów środowiskowych.

Program TT POMOC został dostosowany do wydawania decyzji administracyjnych i zatwierdzania tych decyzji w siedzibie Rejonów Opiekuńczych: uruchomiono 9 stanowisk

do wydawania decyzji administracyjnych w siedzibie następujących Rejonów Opiekuńczych: Śródmieście, KSM, Herby, Czarnów, Białogon, Świętokrzyskie oraz w Dziale ds. Bezdomności. Planuje się dalsze, sukcesywne uruchamianie stanowisk w kolejnych Rejonach Opiekuńczych.

Dział Świadczeń Rodzinnych wydał ogółem **w sprawach o świadczenia rodzinne 16 050** decyzji, w sprawach o **zaliczkę alimentacyjną: 1 635**, w sumie 17 685 decyzji.

Liczba wniesionych odwołań w roku 2008 – 95

Liczba odwołań załatwionych we własnym zakresie - 6

Liczba uchyleń Samorządowego Kolegium Odwoławczego – 50

w tym decyzje:

1. uchylające w całości decyzje organu I- szej instancji i przekazane do ponownego rozpatrzenia – 11;
2. uchylające decyzje organu I – szej instancji w całości i umarzające postępowanie – 3
3. uchylające decyzje organu I – szej instancji w części dotyczącej okresu przyznania świadczenia – 26
4. uchylające decyzje organu I – szej instancji w części dotyczącej zobowiązania do zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń – 4
5. uchylające decyzje organu I – szej instancji w całości i orzekające o przyznaniu prawa do wnioskowanego świadczenia – 6

Z decyzji uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia organ I-szej instancji, po przeprowadzeniu dodatkowego postępowania dowodowego wydał:

- 2 decyzje przyznające wnioskowane świadczenia;
- 3 decyzje umarzające spłatę nienależnie pobranych świadczeń;
- w 6 przypadkach utrzymał w mocy poprzednie decyzje;

Z decyzji uchylających i umarzających postępowanie organ:

- we wszystkich przypadkach uznał decyzje SKO jako ostateczne i z uwagi na brak kompetencji, zaprzestał działań.

Z decyzji uchylających decyzje organu I – szej instancji w części dotyczącej okresu przyznania świadczenia we wszystkich przypadkach organ wypłacił świadczenia zgodnie z decyzją SKO.

W związku z decyzją umarzającą spłatę nienależnie pobranych świadczeń, organ odstąpił, wedle wskazań Kolegium, od egzekucji świadczeń.

Z decyzji uchylających i przyznających prawo do świadczeń organ we wszystkich przypadkach wypłacił świadczenia, zgodnie z decyzją SKO.

Na dzień 2009-01-14 nie wpłynęły do MOPR decyzje SKO w sprawie 4 odwołań złożonych w roku 2008r.

Należy nadmienić że organ I - szej instancji nie posiada możliwości interpretacji ustawy o świadczeniach rodzinnych, nie może zatem ingerować w przepisy i rozpatrywać wniosków w oparciu o osobistą sytuację wnioskodawcy. Samorządowe Kolegium Odwoławcze natomiast posiada szerszy wachlarz instrumentów prawnych umożliwiający pozytywne rozpatrzenie odwołań i skarg.

Liczba decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenia rodzinne oraz zaliczkę alimentacyjną, wydanych w roku 2008 uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2007, ze względu na mniejszą liczbę świadczeniobiorców uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych.

5. Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122 poz. 1143 z późn. zm.) pracownicy socjalni skierowali do Centrum Integracji Społecznej w Kielcach 77 osób, które realizowały tam indywidualne programy zatrudnienia socjalnego.

Do zadań **Działu Świadczeń Rodzinnych** należy obsługa:

- świadczeń rodzinnych, zgodnie z ustawą z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. nr 228 poz. 2255 z dnia 30.12.2003 r. z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 2.06.2005 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. nr 105 poz. 881 z 2005 r. z późniejszymi zmianami);

- zaliczek alimentacyjnych, zgodnie z ustawą z dnia 22.04.2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnych (Dz. U. nr 86 poz. 732 z dnia 17.05.2005 r. z późniejszymi zmianami).

Na dzień 31.12.2008 r. w Dziale zatrudnionych było 37 osób w pełnym wymiarze czasu pracy, z czego:

- 3 osoby zajmują stanowiska kierownicze,
- 3 osoby przyjmują wnioski oraz obsługują interesantów,
- 1 osoba zajmuje się wydawaniem zaświadczeń oraz udzielaniem informacji,
- 2 osoby zajmują się przygotowaniem dokumentacji odnośnie odwołań oraz przychodzącą korespondencją,
- 5 osób zajmuje się podpisywaniem decyzji administracyjnych,
- 13 osób – wprowadzaniem wniosków oraz drukowaniem decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenia rodzinne,

Świadczenia rodzinne oraz zaliczki alimentacyjne obsługiwane były przez program komputerowy Amazis, a od kwietnia 2008 roku przez nowy program obsługujący świadczenia rodzinne OTAGO. Zmiana programu nastąpiła ze względu na brak możliwości robienia sprawozdań.

Do zadań **Działu Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego** należy obsługa:

- świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów /Dz. U. Nr 192 poz. 1378 z późniejszymi zmianami/ oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 28 lipca 2008 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, sporządzania sprawozdań, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. Nr 136 poz. 855).

Na dzień 31.12.2008 r. liczba osób zatrudnionych wynosi 13 (wszystkie w pełnym wymiarze czasu pracy) z czego:

- 2 osoby zajmują stanowiska kierownicze;
- 2 osoby zajmują się przyjmowaniem wniosków oraz obsługą interesantów;
- 5 osób zajmuje się wprowadzaniem wniosków oraz drukowaniem decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz sporządzaniem informacji dla dłużnika alimentacyjnego;
- 1 osoba sporządza miesięczne listy wypłat świadczeń oraz zestawienie należności od dłużników alimentacyjnych;
- 1 osoba zajmuje się obsługą kancelaryjną oraz odwołaniami od decyzji administracyjnych;
- 1 osoba zajmuje się sprawami zaliczek alimentacyjnych, postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych, nienależnie pobranymi świadczeniami oraz umorzeniami nienależnie pobranych świadczeń;
- 1 osoba zajmuje się sprawozdaniami, sporządzaniem zaangażowań i zapotrzebowań finansowych oraz sprawdzaniem i podpisywaniem decyzji administracyjnych a także współpracą z organami ścigania.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego obsługiwane są przez program komputerowy OTAGO.

Do podstawowych obowiązków **Działu ds. Dodatków Mieszkaniowych** należy przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.

Zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach reguluje Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71 poz. 734 z późn. zm), Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 28 grudnia 2001r w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. Nr 156 poz.1817 z późniejszymi zmianami).

Dział ds. dodatków mieszkaniowych działa w strukturze MOPR od 1 września 2003 r.

W 2008 roku zatrudnionych było 15 pracowników, w tym kierownik Działu, z-ca kierownika, inspektor, 12 referentów.

2.2. Inne formy pomocy

2.2.1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych adresowana jest do osób, które z racji wieku, przewlekłej choroby czy ograniczonej sprawności fizycznej nie są w stanie samodzielnie zaspokajać podstawowych potrzeb życiowych.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej jest to świadczenie o charakterze obowiązkowym realizowane w ramach zadań własnych gminy.

Z pomocy usługowej korzystają:

- osoby obłożnie chore, całkowicie niezdolne do samodzielnego zaspokojenia potrzeb życiowych,
- osoby przewlekle chore z częściową sprawnością ruchową, niezdolne do samodzielnej egzystencji,
- osoby z ograniczoną sprawnością z powodu wieku lub inwalidztwa, w pewnym stopniu zdolne do samodzielnego zaspokojenia potrzeb, lecz wymagające pomocy przy wykonywaniu różnych czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Dzięki pomocy usługowej ludzie starsi, obłożnie chorzy, niepełnosprawni mają możliwość funkcjonowania w swoim naturalnym środowisku.

W ramach zadań własnych gminy Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach świadczy swoim podopiecznym również specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji i logopedii.

Usługi pielęgniarские świadczone są w formie zabiegów higieniczno – sanitarnych i zabiegów pielęgniarско – medycznych wynikających ze wskazań zdrowotnych podopiecznych, które nie mogą być realizowane przez pielęgniarki środowiskowe w ramach umów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach realizuje usługi opiekuńcze i pielęgniarские przy współpracy z agencjami medycznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta. Są to:

- Polski Czerwony Krzyż,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Zakład Kompleksowych Domowych Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia „Zdrowie”,

- Caritas Diecezji Kieleckiej
- Agencja Usług Opiekuńczo – Medycznych „Arka”,
- Agencja Usług Opiekuńczo –Pielęgniarskich „Siostra”,
- Centrum Opiekuńczo – Medyczne „Renoma”,
- Centrum Rehabilitacyjno – Medyczne „Terapeuta”
- NZOZ „Profilaktyka”
- Usługi opiekuńcze i pielęgniarskie „Duet”

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/502/2004 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 6 maja 2004 r. zmienioną Uchwałą Nr LXVIII/1293/2006 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 28 września 2006 r. usługi opiekuńcze i pielęgniarskie przyznawane są w wymiarze czasowym określonym przez pielęgniarkę zatrudnioną w Dziale Usług MOPR i nie mogą przekraczać:

- 6 godzin dziennie dla osób samotnie gospodarujących
- 5 godzin dziennie dla osób pozostających w rodzinie.

W roku 2008 pomocą w formie usług opiekuńczych objęto 1104 osoby, zaś z pomocy w formie usług pielęgniarskich skorzystało 41 osób.

Usługi rehabilitacyjne i logopedyczne świadczone w ramach zadań własnych gminy są kompleksowym działaniem w odniesieniu do osób z ograniczoną sprawnością fizyczną i zaburzeniami mowy powstałymi na skutek wad wrodzonych, schorzeń organicznych i urazów. Przyłóżkowe ćwiczenia rehabilitacyjne mają na celu przystosowanie pacjentów do warunków życiowych zmienionych w skutek choroby.

W ramach świadczonych usług stosowane są: ćwiczenia bierne, ćwiczenia czynne, ćwiczenia specjalne, metody redukcji nerwowo – mięśniowej, metody treningu oporowego wybranych grup mięśniowych, masaż leczniczy, terapia manualna, laseroterapia.

Rehabilitacją ruchową w warunkach domowych objęci byli pacjenci:

- po udarach mózgu,
- po złamaniach kończyn,
- po wypadkach komunikacyjnych,
- po urazach czaszkowo – mózgowych i urazach kręgosłupa,
- oraz chorzy na stwardnienie rozsiane, chorobę Parkinsona, schorzenia reumatyczne i postępujący zanik mięśni i inne wymagające usprawnienia w warunkach domowych

Z pomocy w formie usług rehabilitacyjnych i logopedycznych korzystały osoby, które po zakończeniu leczenia szpitalnego wymagały dalszego usprawnienia w warunkach domowych oraz pacjenci leczeni specjalistycznie w warunkach domowych. Ogółem w roku 2008 z pomocy w formie usług rehabilitacyjnych i logopedycznych skorzystało 490 osób.

Podstawą przyznania świadczenia jest wywiad środowiskowy i zaświadczenie lekarskie stwierdzające konieczność rehabilitacji w warunkach domowych.

Pomoc ta adresowana jest do osób, które z uwagi na stan zdrowia nie mogą opuścić miejsca zamieszkania i skorzystać z innych form rehabilitacji finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

MOPR realizuje usługi rehabilitacyjne za pośrednictwem agencji medycznych, z którymi zawiera umowy na świadczenie usług w miejscu zamieszkania chorych.

W roku 2008 usługi realizowane były przez:

- Zakład Kompleksowych Domowych Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia „Zdrowie”,
- Caritas Diecezji Kieleckiej,
- Prywatny Gabinet Rehabilitacji Leczniczej „Życie”,
- Agencja Usług Opiekuńczo – Medycznych „Arka”,
- Agencja Usług Rehabilitacyjnych i Odnowy Biologicznej „FIZJO-MED”;
- Centrum Rehabilitacyjno – Medyczne „Terapeuta”,
- Centrum Opiekuńczo – Medyczne „Renoma”,
- Usługi Rehabilitacyjne „Manus”,
- NZOZ Kieleckie Centrum Urazowo-Ortopedyczne.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/502/2004 r. Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 6 maja 2004 r. zmienioną Uchwałą Nr LXVIII/1293/2006 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 28 września 2006 r. usługi rehabilitacyjne przyznawane są w wymiarze czasowym określonym przez konsultanta MOPR d/s rehabilitacji i nie mogą przekraczać:

- 3 godzin tygodniowo w pierwszym miesiącu rehabilitacji
- 2 godzin tygodniowo w kolejnych miesiącach rehabilitacji.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem

Usługi te realizowane są na podstawie:

1. Ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami),
2. Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r., w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598 z 2005 r.)
3. Ustawy z dnia 19.08.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 113, poz. 731 z 1994 r. z późniejszymi zmianami).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są w zakresie podstawowym i ponadpodstawowym.

Podstawowe specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Usługi te adresowane są do osób, u których obok zaburzeń psychicznych występuje ograniczenie sprawności fizycznej

Najliczniejszą grupę spośród osób objętych tą formą pomocy stanowią:

- osoby starsze cierpiące na różne postacie otępienia
- chorzy po przebytych udarach mózgu
- pacjenci z zespołami psychoorganicznymi

Usługi te realizowane są w zakresie:

- opieki
- pielęgnacji
- wsparcia pedagogiczno-terapeutycznego
- rehabilitacji fizycznej
- rehabilitacji logopedycznej

Za bezpośrednią realizację usług odpowiedzialni są: pielęgniarki, opiekunki, pedagodzy, rehabilitanci i logopedzi zatrudnieni w agencjach medycznych, w których Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wykupuje te usługi.

Podstawowe usługi specjalistyczne obejmują:

- pomoc w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych,
- pomoc w czynnościach porządkowo – gospodarczych,
- organizację czasu wolnego,
- podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań,
- edukację w zakresie higieny osobistej i dbałości o wygląd zewnętrzny,
- kontrolę farmakoterapii i edukację lekową,

- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z otoczeniem,
- zapobieganie w powstawaniu odleżyn,
- wykonywanie zabiegów medycznych zleconych przez lekarza lub wynikających ze wskazań zdrowotnych podopiecznych (iniekcje, opatrunki, lewatywy itp.),
- pomiary podstawowych parametrów życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie, pomiar cukru),
- pomoc logopedyczną dla osób cierpiących na afazję,
- kinezyterapię, a w tym ćwiczenia bierne, czynne i samowspomagane.

W roku 2008 pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto łącznie 241 osób, z czego 123 osoby świadczone pomoc w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych, 9 osób w formie specjalistycznych usług pielęgniarских, 97 osób skorzystało z pomocy w formie specjalistycznych usług rehabilitacyjnych i 35 osób z pomocy w formie specjalistycznych usług logopedycznych i w formie wsparcia terapeutyczno-pedagogicznego.

Ponadpodstawowe usługi specjalistyczne

Za bezpośrednią realizację ponadpodstawowych usług specjalistycznych odpowiada zespół terapeutyczny zatrudniony w MOPR w składzie:

- lekarz psychiatra,
- psycholog kliniczny,
- pielęgniarka psychiatryczna ,
- lekarz rehabilitacji medycznej,

Zakres usług obejmuje:

1) usprawnienie do funkcjonowania w społeczeństwie:

- ułatwienie nawiązywania kontaktów z otoczeniem,
- pomoc w realizacji ról społecznych,
- budowanie sieci wsparcia,
- terapia zajęciowa,

2) wsparcie psychologiczne i terapeutyczno – edukacyjne:

- terapia indywidualna,
- terapia rodzinna,
- edukacja w zakresie farmakoterapii,

- psychoedukacja członków rodziny,
- treningi umiejętności życiowych i społecznych (budżetowe, kulinarne, samoobsługowe itp.),
- pomoc w rozwijaniu kompetencji społecznych i zainteresowań.

Zaletą ponadpodstawowych usług specjalistycznych jest fakt, że są one świadczone w miejscu zamieszkania człowieka chorego.

Zespół odwiedza swoich podopiecznych kilka razy w miesiącu, w zależności od indywidualnych potrzeb. Ponadpodstawowe usługi specjalistyczne uzupełniają lukę w istniejącym systemie opieki nad osobami chorymi psychicznie. Dzięki tej pomocy chorzy i ich rodziny mają świadomość, że nie są sami ze swoimi problemami. Rodziny osób z zaburzeniami psychicznymi osiągają podstawowy poziom wiedzy na temat choroby i sposobów łagodzenia jej skutków. Pomocą w formie długofalowej, cyklicznej terapii objęto w 2008 r. 32 rodziny.

2.2.2. Pomoc w formie żywienia

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 4 ustawy o pomocy społecznej pomoc w formie jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Z dniem 1.01.2006 r. weszła w życie Ustawa z 29.12.2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W ramach Programu realizowane są działania dotyczące w szczególności:

1) zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

a) dzieciom do 7 roku życia;

b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;

c) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

2) wdrożenia działań zmierzających do rozwoju i wykorzystywania bazy żywnościowej w gminach lub zwiększenia jej dostępności, w tym tworzenia lub doposażenia punktów przygotowywania i wydawania posiłków.

W miesiącu lutym 2008 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach złożył wniosek o przyznanie dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie realizacji w/w Programu.

Po spełnieniu wszystkich wymagań formalnych tut. Ośrodek otrzymał na ten cel środki finansowe w wysokości 16 396 738 zł., w tym 1 200 000 zł. na utworzenie nowych punktów żywieniowych.

W ramach realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” osoby uprawnione otrzymują: gorący posiłek lub świadczenie pieniężne na zakup posiłku. Zgodnie z przyjętymi założeniami Programu świadczenie pieniężne jest przyznawane w przypadku braku możliwości zapewnienia gorącego posiłku (np.: z powodu trudności w dotarciu do jadłodajni) lub, gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację zdrowotną osoby uprawnionej (np.: choroba wymagająca stosowania specjalistycznej diety).

W roku 2008 z pomocy w formie dożywiania skorzystało łącznie 8 894 osoby.

5 907 osób otrzymało pomoc w formie gorącego posiłku, natomiast 4 722 osobom przyznano pomoc finansową w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku.

Tabela 8. Świadczenie pomocy w formie żywienia podopiecznych MOPR w roku 2008

Forma przyznanej pomocy	Liczba osób ogółem	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Gorący posiłek	5 907	307	2 056	3 582
Zasiłek celowy na zakup posiłku	4 722	778	932	3 280

Osoby dorosłe otrzymywały posiłki w niżej wymienionych placówkach gastronomicznych:

- Bar „Jagienka” - Kielce, ul. Grunwaldzka 28
- Bar „Jaś i Małgosia” - Kielce, ul. Żeromskiego 20/24b
- Bar „Turystyczny” - Kielce, ul. Żelazna 29
- „Ludwik – Bar” – Kielce, ul. Staszica 6
- Bar „Wespol” - Kielce, ul. Targowa 18
- Stołówka Zakładowa – Kielce, ul. 1000-lecia Państwa Polskiego 21
- stołówka MOPR - Kielce, ul. Studzienna 2
- kuchnia prowadzona przez Fundację Św. Brata Alberta - Kielce, ul. Sienna 5
- stołówka „11³⁰” – Kielce, ul. Bodzentyńska 32/40
- stołówka „11³⁰” – Kielce, ul. Piekoszowska 32a

- stołówka „11³⁰” – Kielce, ul. Żeromskiego 51
- restauracja „Winnica” – Kielce, ul. Winnicka 4
- restauracja „Royal” – Kielce, ul. Sienkiewicza 13

Osobom chorym i niepełnosprawnym posiłki są dostarczane przez opiekunki. Dzieci i młodzież spożywały posiłki w szkołach, do których uczęszczały, a w przypadku braku takich stołówek otrzymywały abonament obiadowy do szkoły lub placówki gastronomicznej znajdującej się najbliżej miejsca nauki. Oprócz żywienia dzieci w szkołach MOPR prowadził dożywianie w Ośrodkach Szkolno – Wychowawczych, Specjalnych Ośrodkach Szkolno – Wychowawczych, w Ognisku Wychowawczym, Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dobra Chata”, Świetlicach Środowiskowych „4 Kąty”, Dziennym Ośrodku Socjoterapii „Rafael”, w Świętokrzyskim Klubie Abstynenta „Raj” oraz w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 „Kamyk”.

Na terenie gminy Kielce zamieszkują uczniowie dwóch szkół podstawowych, które nie posiadają własnych stołówek. tj:

- Szkoła Podstawowa Nr 4 – ul. Warszawska 340,
- Szkoła Podstawowa – Sitkówka Nowiny

Szkoły te zlokalizowane są na obrzeżach miasta, nie posiadają własnych stołówek, a w ich pobliżu nie ma żadnych punktów gastronomicznych.

W związku z powyższym jedynym rozwiązaniem był dowóz posiłków do wymienionych placówek.

W roku 2008 utworzono kuchnię cateringową znajdującą się w Kielcach przy ul. Kołłątaja 4 oraz Punkt Wydawania Posiłków w Kielcach przy ul. Studziennej 2.

Ponadto, zaczęła funkcjonować kolejna stołówka „11:30” znajdująca się przy ul. Żeromskiego 51, obsługująca podopiecznych z terenu Śródmieścia oraz Osiedli: KSM, Barwinka i Baranówka.

2.2.3. Pomoc w naturze

POMOC W RZECZOWA

Pomoc rzeczowa przyznawana jest w formie odzieży, obuwia, pościeli, węgla z dowozem do miejsca zamieszkania oraz sprzętu z zakresu zaopatrzenia ortopedycznego i udogodnień technicznych.

W roku 2008 pomoc w formie nowej odzieży, obuwia i pościeli otrzymało 569 osób. Ponadto około 480 osób skorzystało z odzieży używanej pochodzącej z darów od mieszkańców Kielc.

Sprzęt z zakresu zaopatrzenia ortopedycznego i udogodnień technicznych w formie: wózków inwalidzkich, balkoników do nauki chodzenia, łóżek ortopedycznych, kul łokciowych, ławeczek na wannę, wózków sanitarnych, foteli ergonomicznych, drabinek do łóżek, materacy p/odleżynowych – wypożyczono dla 132 osób.

Pomoc w formie węgla z dowozem do miejsca zamieszkania kierowana jest przede wszystkim do:

- osób starszych, samotnych, chorych niepełnosprawnych, dla których dopełnienie formalności związanych z zakupem opału stanowi dużą trudność, często wręcz niemożliwą do pokonania,
- rodzin wielodzietnych z bardzo niskim dochodem,
- osób ze środowisk, gdzie zachodzi podejrzenie nieprawidłowego wykorzystania pomocy finansowej.

W 2008 roku opał dowieziono do 1444 osób w łącznej ilości 896 ton.

POMOC W FORMIE SPRAWIENIA POGRZEBU

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt.15 ustawy o pomocy społecznej). W roku 2008 wykonano usługę pogrzebową dla 20 osób podopiecznych MOPR, z których 19 osób nie nabyło prawa do zasiłku pogrzebowego z ZUS, w przypadku 1 osoby ZUS zrefundował koszty pogrzebu.

W zakresie świadczenia usług pogrzebowych w roku 2008 MOPR współpracował z Zakładem Usług Pogrzebowych „KONDUKT” w Kielcach ul. Leśna 3.

POMOC W FORMIE PACZEK ŚWIĄTECZNYCH Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach od wielu lat organizuje pomoc w postaci paczek spożywczych, które stanowią dodatkowe wsparcie w okresie świątecznym dla klientów MOPR.

W marcu 2008 roku z okazji Świąt Wielkanocnych podopieczni otrzymali:

- 2 500 szt. paczek spożywczych
- 60 paczek spożywczych dla osób bezdomnych

W grudniu 2008 roku z okazji Świąt Bożego Narodzenia rozdysponowanych zostało:

- 2 560 paczek spożywczych dla osób dorosłych
- 60 paczek spożywczych dla osób bezdomnych

2.2.4. Usługi pralnicze

Korzystający z usług pralniczych to przede wszystkim podopieczni, którzy mają przyznaną pomoc w formie usług opiekuńczych, a więc osoby obłożnie chore, starsze i niepełnosprawne.

Z uwagi na stan zdrowia podopieczni ci nie są w stanie zadbać samodzielnie o czystość swojego otoczenia. Korzystanie z pralni wpływa na skrócenie czasu pracy opiekunek, albowiem wykonanie prania w warunkach domowych jest bardzo czasochłonne, tym bardziej, że większość podopiecznych Ośrodka nie posiada pralek i ciepłej wody.

Usługi pralnicze realizowane są w zależności od indywidualnych potrzeb podopiecznych, zgodnie z wydaną decyzją administracyjną MOPR.

W roku 2008 usługi realizowane były przez Pralnię Bielizny w Kielcach, ul. Konopnickiej 5. Z pomocy tej skorzystało 33 osoby.

2.2.5. Wypoczynek letni

W organizacji wypoczynku letniego w roku 2008 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach współpracował z niżej wymienionymi organizacjami pozarządowymi i kościelnymi:

- Caritas Diecezji Kieleckiej – 186 osób;
- Stowarzyszenie Nauczycieli i Wychowawców – 140 osób;
- Oratorium Świętokrzyskie – 9 osób;
- Świętokrzyskie Stowarzyszenie Akademickie – 90 osób,
- Świętokrzyski Parafialny Klub Sportowy „Rodzina” – 6 osób;
- Ognisko Wychowawcze – 14 osób;
- Kuratorium Oświaty – 51 osób;
- Związek Harcerstwa Polskiego – 1 osoba;
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Rafael” – 8 osób;
- Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dobra Chata” – 3 osoby.
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 „Kamyk” – 19 osób;
- Kieleckie Stowarzyszenie Sportowe – 5 osób;
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „TOP – SPIN” – 3 osoby;
- Kielecki klub Piłkarski Kolporter Korona – 1 osoba;
- Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” – 21 osób;

- Zespół Szkół Nazaretanek im Św. Jadwigi Królowej – 1 osoba;
- Bractwo Świętokrzyskie Mąchocice Scholasteria – 4 osoby;
- Miejski Uczniowski Klub Pływacki „Korona Swim” – 1 osoba;
- Studio Tańca „Twist” – 1 osoba;
- Stowarzyszenie Lokalne SALOS CORTILLE-KIELCE – 2 osoby;
- Świetlica Środowiskowa „4 Kąty” – 11 osób.

W ramach współpracy MOPR partycypował w kosztach żywienia tych dzieci, które zgodnie z obowiązującymi przepisami kwalifikowały się do bezpłatnej pomocy w formie dożywiania. Organizatorzy przygotowali 14 – dniowy wypoczynek w wielu atrakcyjnych miejscowościach na terenie całej Polski.

Z różnych form wypoczynku skorzystało 577 dzieci.

Łącznie Ośrodek sfinansował koszty żywienia dla 526 dzieci. Kwota dofinansowania wynosiła: 205 519 zł. tj. średnio po 390 zł. na jedno dziecko.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach współuczestniczył z Kuratorium Oświaty w organizacji wypoczynku letniego w miejscowości Niedzica, finansowanego ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Pracownicy socjalni MOPR typowali uczestników kolonii oraz byli odpowiedzialni za terminowe wypełnianie przez rodziców kart kolonijnych.

Pomocą tą objęto 51 dzieci pochodzących z rodzin najuboższych i niezaradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

2.2.6. Mieszkania chronione i chronione-interwencyjne.

MIESZKANIA CHRONIONE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi zostały utworzone w 2004 r. Są przeznaczone dla 5 osób po kryzysach psychicznych. Celem funkcjonowania mieszkań chronionych jest:

- zapewnienie chronionych warunków mieszkaniowych osobom pozbawionym wsparcia ze strony rodziny, a jednocześnie nie wymagają leczenia szpitalnego i pobytu w domu pomocy społecznej;

- przygotowanie mieszkańców do samodzielnego życia poprzez prowadzenie treningów umiejętności życiowych;

- pomoc mieszkańcom w działaniach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Do korzystania z mieszkań chronionych uprawnione są osoby, które:

- pozostają pod stałą opieką psychiatryczną;
- są mieszkańcami gminy Kielce;
- posiadają własne źródło utrzymania;
- mają szansę na usamodzielnienie (uzyskanie własnego mieszkania z zasobów komunalnych)
- są w wieku od 18 do 60 lat.

Osoby przebywające w mieszkaniach chronionych mają całkowitą swobodę w podejmowaniu decyzji dotyczących spraw osobistych i organizacji życia. Mieszkańcy korzystają ze wsparcia pracowników MOPR (psycholog, pielęgniarka, psychiatra) odwiedzających ich co kilka dni. Pracownicy zespołu biorą również udział w opracowaniu i realizacji indywidualnych programów wsparcia mieszkańców.

W 2008 roku w mieszkaniach chronionych przebywało 6 osób - w tym 2 dzieci.

MIESZKANIA CHRONIONE-INTERWENCYJNE

Celem mieszkań chronionych-interwencyjnych jest zapewnienie chronionych warunków mieszkaniowych osobom i rodzinom, które z powodu nagłego zdarzenia losowego znalazły się w sytuacji uniemożliwiającej im pobyt w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Pobyt w mieszkaniu interwencyjnym ma charakter przejściowy i krótkotrwały tzn. do czasu uzyskania mieszkania zastępczego, odbudowy dotychczasowego lub umieszczenia w innej placówce pomocy społecznej.

W roku 2008 w mieszkaniach chronionych-interwencyjnych przebywało łącznie 7 osób w tym rodzina z 1 dzieckiem, które znalazły się w sytuacji kryzysowej.

2.2.7. Praca socjalna i poradnictwo rodzinne

Zgodnie z zapisem art. 17 i 19 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku do zadań pomocy społecznej należy udzielanie osobom i rodzinom pomocy w formie pracy socjalnej i specjalistycznego poradnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem programów profilaktycznych, rozwiązywania problemów alkoholowych i innych.

„Praca socjalna jest to działalność zawodowa mająca na celu wspieranie osób i rodzin we wzmocnieniu ich możliwości funkcjonowania w społeczeństwie lub odzyskaniu ich zdolności do samodzielnego życia”.

„Poradnictwo specjalistyczne jest swego rodzaju wsparciem pracy socjalnej...” Obejmuje ono wiedzę m.in. z zakresu psychologii, pedagogiki, socjologii, prawa i medycyny. Poradnictwo specjalistyczne jest potrzebne osobom pozostającym w sytuacji zagrożenia i kryzysu. Jako bezpłatna forma pomocy jest niezbędnym wsparciem dla osób i rodzin o niskim statusie materialnym.

Dane statystyczne MOPR Kielce dowodzą, że głównymi odbiorcami specjalistycznej pomocy są osoby mające najniższą pozycję w społeczeństwie: osoby doznające przemocy domowej, osoby uzależnione od alkoholu i członkowie ich rodzin, niepełnosprawni, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny niewydolne wychowawczo.

W 2008 roku z poradnictwa specjalistycznego i pracy socjalnej korzystały:

- osoby doznające przemocy domowej
- osoby stosujące przemoc w rodzinie
- osoby przeżywające różnego typu kryzysy
- osoby pozostające w sytuacji bezradności społecznej
- osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin
- dzieci i młodzież
- rodziny mające problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi

Zakres podstawowej pomocy świadczonej w 2008 roku przez pracowników i specjalistów MOPR, w ramach pracy socjalnej i poradnictwa rodzinnego obejmował m.in.:

- indywidualny kontakt - udzielanie pomocy i wsparcia;
- pracę terapeutyczną z rodziną;
- konsultacje i porady;
- reprezentowanie interesów podopiecznych w różnych instytucjach;
- interwencję kryzysową;
- zapewnienie schronienia w sytuacji kryzysowej;
- organizowanie spotkań zespołów interdyscyplinarnych;
- udział w pracy Zespołu Profilaktyki Rodzinnej;
- dyżury przy Telefonie Zaufania;
- opracowanie i realizację programów profilaktycznych;

- prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej;
- inicjowanie projektów tworzących lobby wokół trudnych problemów społecznych;
- kontakt ze środowiskiem lokalnym, współpracę z organizacjami pozarządowymi.

W 2008 roku współpracowano ze środowiskiem lokalnym: z Komisariatami Policji, Prokuraturą, Sądem Rejonowym i Okręgowym, Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świętokrzyskim Stowarzyszeniem Chorych na Stwardnienie Rozsiane, Międzynarodową Organizacją ATD Czwarty Świat, placówkami leczenia odwykowego, placówkami służby zdrowia, placówkami oświatowymi, samorządem lokalnym. Realizowano zadania merytoryczne także we współpracy z Zespołem Usług Interwencji Kryzysowej i wszystkimi służbami, które zapewniają bezpieczeństwo i dają wsparcie osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysie i trudnej sytuacji życiowej

Praca socjalna i poradnictwo rodzinne w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach (SOW) powstał 1 września 2006 roku w wyniku przekształcenia Działu Pracy Socjalnej i Poradnictwa Rodzinnego. Wraz ze zmianą nazwy zmieniły się też zadania placówki. Do głównych należy przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym. Zadania te ośrodek realizuje poprzez:

- rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie i opracowanie planu pomocy;
- wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z występowaniem przemocy w rodzinie, m.in. poprzez reprezentowanie interesów osób i rodzin w urzędach;
- prowadzenie interwencji kryzysowej;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpiecznego, całodobowego schronienia w sytuacji zagrożenia;
- udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa prawnego, psychologicznego, medycznego i socjalnego;
- prowadzenie działań terapeutyczno-wspomagających (diagnoza, terapia indywidualna, rodzinna, małżeńska i grupowa);

- prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie;
- objęcie specjalistyczną pomocą dzieci – świadków przemocy , m.in.:
pomocą psychologiczną, psychoedukacyjną, pedagogiczną i socjoterapeutyczną
- opracowanie, wdrożenie i realizację Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie;
- podejmowanie działań prewencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- udzielanie porad osobom doznającym przemocy w rodzinie poprzez pełnienie dyżurów w Telefonach Zaufania;
- realizację procedury „Niebieskie Karty”;
- organizowanie szkoleń dla kadry realizującej zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- opracowywanie i realizację programów profilaktycznych umożliwiających rodzinie dotkniętej przemocą lub inną sytuacją kryzysową przezwyciężanie trudności;
- organizowanie kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, współpracę z mediami;
- monitorowanie i ewaluację działań w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- stałą współpracę z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m.in.: z sądami, prokuraturą, policją, szkołami, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi, itd.);
- współdziałanie ze wszystkimi komórkami organizacyjnymi MOPR, w szczególności w zakresie pracy socjalnej, specjalistycznego poradnictwa i realizacji procedury „NK”;
- uczestnictwo w pracach zespołów interdyscyplinarnych, m.in. Zespołu Profilaktyki Rodzinnej;
- udział w projekcie systemowym „Działanie szansą na przyszłość” EFS;
- uczestnictwo w pracach Zespołu Roboczego i Zespołu ds. wdrażania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kielcach;
- analizę skali zjawiska przemocy w rodzinie;
- prowadzenie w środowisku lokalnym działań promocyjnych nt. zjawiska przemocy w rodzinie (m.in.: udział w konferencjach, zjazdach, szkoleniach, wykonanie projektów plakatów, ulotek, biuletynu).

Założeniem SOW jest udzielanie specjalistycznej i kompleksowej pomocy wszystkim członkom rodziny znajdującym się w sytuacji przemocy domowej. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia (SOW) swoją ofertę kieruje do osób doznających przemocy, stosujących przemoc jak i do świadków przemocy w rodzinie.

Struktura Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:

Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie

25 – 614 Kielce ul. 1-go Maja 196 czynny od poniedziałku do piątku w godzinach:

08.00 – 18.00 tel.(041) 368 18 67 , e-mail: poradnictwo.rodzinne@mopr.kielce.pl

Dział Pracy Socjalnej i Poradnictwa Rodzinnego

25 – 614 Kielce ul. 1-go Maja 196; tel.(041) 368 18 67 czynny od poniedziałku do piątku w godzinach: 08.00 – 18.00

tel.(041) 368 18 67 , e-mail: poradnictwo.rodzinne@mopr.kielce.pl

Punkt Interwencyjno – Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie

25 – 715 Kielce ul. Kołłątaja 4

czynny całodobowo

tel. (041) 366 10 52 , e-mail: pik.przemoc@mopr.kielce.pl

Ośrodek Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie

25 – 552 Kielce ul. Wiśniowa 3

czynny od poniedziałku do piątku w godzinach: 08.00 - 16.00

tel.(041) 362 89 73, e-mail: oke@mopr.kielce.pl

Hostel – czynny całodobowo

Zjawisko przemocy w rodzinie w liczbach.

Tabela 9. Liczba osób doznających przemocy objętych specjalistyczną pomocą Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie MOPR Kielce w latach 1994 – 2008

Rok	Liczba osób/ rodzin
1994	21
1995	44
1996	46
1997	126 pierwsza społeczna kampania „Stop przemocy!”
1998	137

Rok	Liczba osób/ rodzin
1994	21
1999	188
2000	301 ogólnopolskie kampanie medialne
2001	399 ogólnopolskie kampanie medialne
2002	290
2003	239
2004	239
2005	282 (349 łącznie z TZ)
2006	282 (340 łącznie z TZ)
2007	683 (łącznie z TZ)
2008	1283 (łącznie z TZ)

Tabela 10. Liczba osób objętych specjalistyczną pomocą w 2008 roku.

Poradnictwo specjalistyczne i praca socjalna ogółem:	1028
Specjalistyczne konsultacje ogółem:	3819
Przemoc w rodzinie ogółem:	1283 rodziny
Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy	137 osób 407 konsultacji
Działania profilaktyczne	156 osób 241 konsultacji
Rozmowy kryzysowe i terapeutyczne	547
Pomoc psychologiczna	323
Terapia rodzinna i małżeńska	39 rodzin 100 osob
Treningi psychologiczne	37
Psychoterapia	7 osób
Interwencja kryzysowa	47 rodzin
Poradnictwo prawne	237 osób 498 konsultacji
Pomoc terapeutyczna osobom dotkniętym przemocą – uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin	281 osób 550 konsultacji
Diagnoza sytuacji dzieci, psychoedukacja nt. przemocy	286

Tabela 11. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w 2008 roku

Środowiska objęte procedurą „Niebieskiej Karty”	
Liczba środowisk objętych w MOPR procedurą „Niebieskie Karty” ogółem:	490
Liczba „NK” zgłoszonych do SOW przez policję (w każdym przypadku pracownik SOW diagnozował sytuację w środowisku, z tego 86 rodzin znanych było w rejonach opiekuńczych MOPR)	457
Ilość „NK” wypełnionych przez pracowników SOW	30
Ilość „NK” wypełnionych przez pracowników socjalnych MOPR	3

Tabela 12. Pomoc udzielona za pośrednictwem Telefonu Zaufania w 2008 roku.

Rozmowy kryzysowe ogółem:	329
Przemoc w rodzinie	143
Uzależnienie od alkoholu z współwystępującą przemocą	88
Inne trudne sytuacje życiowe, których źródłem jest przemoc	98

Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Profesjonalną pracę z osobami stosującymi przemoc w rodzinie Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie rozpoczął 1 marca 2007 roku, w specjalnie powołanym do realizacji tego zadania **Ośrodkiem Korekcyjno - Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie (OKE)**.

W placówce udzielana była interdyscyplinarna pomoc osobom, które:

- nie radzą sobie ze złością;
- rozładowują napięcie poprzez zachowania agresywne;
- są skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy.

W 2008 roku z pomocy OKE skorzystało **137** osób. Udzielono im 407 specjalistycznych konsultacji, w tym głównie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prawa, psychologii, pedagogiki, leczenia uzależnień.

Telefon zaufania działa w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Kielcach od 1995 roku. Dyżury przy TZ pełnią pracownicy SOW. W 2008 roku był on czynny od poniedziałku do piątku w godzinach - 08.00 – 18.00. W ostatnim kwartale roku został uruchomiony drugi telefon zaufania: anonimowy, bezpłatny, całodobowy. Część rozmówców telefonu zaufania

oczekiwała jedynie porady, niektórzy wsparcia psychologicznego, a dla pewnej grupy osób był on impulsem do nawiązania osobistego kontaktu i rozpoczęcia pracy nad zmianą trudnej sytuacji życiowej. W 2008 roku przyjęto ogółem **329** rozmów w telefonie zaufania i udzielono osobom dzwoniącym różnego rodzaju fachowych porad.

Osiągnięte efekty działań Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie MOPR Kielce

- Zwiększenie wśród osób doznających przemocy poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jego istoty, faz, skutków, charakterystyki sprawcy przemocy, funkcjonowania rodziny, w której dochodzi do przemocy. Edukacją objęto – **538 osoby**
- Wzrost poziomu wiedzy prawnej u klientów SOW – **237 osób**
- Objęcie pomocą większej liczby osób poprzez odwiedziny w środowiskach, gdzie interweniowała policja – **317**
- Zacieśnienie współpracy z policją w ramach procedury „NK”.
- Monitorowanie sytuacji we wszystkich rodzinach zgłoszonych do SOW, a objętych przez policję procedurą „NK” – **457**
- Wypełnienie przez pracowników SOW „Niebieskich Kart” i uruchomienie procedury NK – **30**
- Zmotywowanie osób objętych procedurą „NK” do podjęcia terapii indywidualnej - **73**
- Zapewnienie bezpiecznego schronienia w hostelu SOW ofiarom i świadkom przemocy w rodzinie – **33 osobom**
- Wydanie przez sąd wyroków skazujących za znęcanie się nad rodziną - **8**
- Złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z art. 207 – **16**
- Przygotowanie klientów SOW do roli oskarżyciela posiłkowego - **16**
- Udzielenie wsparcia klientkom poprzez towarzyszenie w sądzie - **59**
- Zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie i poprawa współpracy służb poprzez zorganizowanie w mieście kampanii społecznej przeciw przemocy we współpracy z Urzędem Miasta Kielce, członkami zespołu SOW i Zespołu ds. wdrażania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – zasięg lokalny. W ramach kampanii uruchomienie i obsługa miejskiego, czterocyfrowego Telefonu Zaufania – 95 13, zamieszczenie informacji nt. zjawiska

przemocy w miejskich autobusach, reklama hasła kampanii na dwóch telebimach, doręczenie do 200 instytucji materiałów nt. przemocy domowej.

- Promowane wzorca mężczyzny, który rozwiązuje problemy życiowe bez przemocy poprzez przygotowanie i przeprowadzenie Kampanii „Biała wstążka” pod hasłem: „Kocham, lubię, szanuję, nie biję” - zasięg lokalny. W ramach kampanii poprowadzenie zajęć edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla około 100 dzieci, młodzieży i studentów, włączenie do kampanii 34 specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie z całej Polski i dwie drużyny szczypiornistów ekstraklasy: VIVE Kielce i Wisła Płock, kolportaż ulotek, plakatów.
- Udział pracowników SOW w pracy nad opracowaniem i wdrożeniem przez miasto Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kielcach na lata 2008 – 2013. Pomoc w przygotowywaniu i prowadzeniu spotkań Zespołu ds. wdrażania GPPPwR poprzez: wykonywanie prac administracyjnych związanych z pracą tego Zespołu, przygotowywanie, doręczanie pism i materiałów, opracowywanie projektów materiałów promocyjnych, itp.
- Objęcie klientów SOW projektem systemowym „Działanie szansą na przyszłość” ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w celu zwiększenia ich kompetencji społecznych i zawodowych – **15** osób (10 ofiar przemocy, 5 – sprawców przemocy).
- Zwiększenie stanu wiedzy na temat lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kielcach wśród studentów, profesjonalistów, stażystów poprzez prowadzenie praktyk studenckich, szkoleń, udzielanie wywiadów do prasy, uczestnictwo w audycjach radiowych i telewizyjnych, udział w konferencjach naukowych, Świętokrzyskich Dniach Profilaktyki itd. – zasięg lokalny, ogólnopolski.
- Opracowanie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie – pozyskano dotację w łącznej wys. ok.70.000 tys. zł.
- Zmotywowanie klientów do udziału w programach profilaktycznych dla ofiar, świadków i sprawców przemocy w rodzinie, co zaowocowało zwiększeniem ich umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i w relacjach społecznych. W zajęciach profilaktycznych i warsztatowych udział wzięło **134** osoby:
  - grupa terapeutyczna dla uzależnionych od alkoholu – **37 osób**
  - grupa edukacyjno – motywacyjna dla ofiar – **18 kobiet**

- grupa korekcyjno- edukacyjna dla sprawców – **13 mężczyzn**
- trening radzenia sobie ze złością dla sprawców – **8 osób**
- trening radzenia sobie ze stresem i relaksacja dla ofiar – **10 kobiet**
- trening radzenia sobie ze stresem i relaksacja dla sprawców – **10 mężczyzn**
- trening asertywności – **9 osób**
- trening psychologiczny dla ofiar – **7 kobiet**
- terapia rodzinna i małżeńska – **12 rodzin/ 42 osoby**
- Poprawa funkcjonowania rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – poprzez oddziaływania edukacyjne i terapeutyczne z rodzicami, dziećmi i młodzieżą - **147**
- Objęcie specjalistyczną pomocą w celu udaremnienia prób samobójczych - **22**
- Zwiększenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się pomaganiem osobom znajdującym się w sytuacji przemocy poprzez ich przeszkolenie – **29**
- Edukacja i pomoc za pośrednictwem telefonów zaufania – **329**
- Zabezpieczenie osób przed wejściem w fazę chroniczną kryzysu poprzez podjęcie interwencji kryzysowej i natychmiastowe objęcie pomocą specjalistyczną – **47**
- Ochrona zdrowia w sytuacji kryzysowej - pomoc medyczna – **6 osób**
- Ochrona zdrowia w sytuacji kryzysowej - pomoc psychiatryczna – **8 osób**
- Organizowanie spotkań interdyscyplinarnych i budowanie sieci wsparcia społecznego dla rozwiązania konkretnych problemów – **50**

Sprawozdanie z działalności profilaktycznej prowadzonej w 2008 roku ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach

W 2008 roku objęto specjalistyczną pomocą łącznie **156** osób z problem uzależnienia od alkoholu, współuzależnienia lub przemocy w rodzinie. Udzielono tym osobom, rodzinom łącznie **241** porad, konsultacji.

Grupa terapeutyczna dla osób uzależnionych od alkoholu

Projekt był realizowany przez instruktora terapii uzależnień w terminie III – X 2008r. Program terapeutyczny adresowany był do osób uzależnionych od alkoholu - klientów MOPR Kielce. Spotkania odbywały się w okresie od marca do maja dwa razy w tygodniu, miały formę

konsultacji indywidualnych i zajęć grupowych, zaś od czerwca do października raz w tygodniu odbywały się tylko zajęcia grupowe. Projekt przeznaczony był dla klientów specyficznych, w podeszłym wieku, charakteryzujących się dużym stopniem degradacji i marginalizacji społecznej, posiadających niską motywację do podjęcia leczenia odwykowego. Łącznie przepracowano 30 godzin podczas konsultacji indywidualnych oraz 90 godzin podczas terapii grupowej. Programem objęto 37 osób uzależnionych od alkoholu. Przeprowadzono z nimi 30 konsultacji indywidualnych, motywujących do podjęcia terapii. Terapią grupową objęto 37 osób uzależnionych od alkoholu.

Grupa korekcyjno - edukacyjna dla sprawców przemocy domowej

Projekt grupy był zrealizowany przez psychologa i pedagoga - specjalistę z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - w okresie IV – X. 2008 roku. Program adresowany był do 13 mężczyzn i kobiet, którzy stosują przemoc domową wobec swoich partnerów lub bliskich. Spotkania odbywały się jeden raz w tygodniu po 3 godziny. Ich głównym celem było zatrzymanie przemocy w rodzinie i praca nad zmianą zachowań sprawcy. W trakcie realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego podejmowano oddziaływania psychologiczne, edukacyjne i socjalizacyjne zmniejszające ryzyko dalszego stosowania przemocy przez uczestników zajęć. Praca koncentrowała się na odkrywaniu i analizowaniu zasobów klienta, kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności samokontroli, formułowaniu perspektyw na przyszłość.

W programie uczestniczyło 13 osób stosujących przemoc domową. Dodatkowo udzielono tym osobom pomocy w postaci:

- konsultacje indywidualne 32
- skierowanie na terapię leczenia uzależnienia od alkoholu 2
- przeprowadzenie sesji rodzinnej 1
- skierowanie na konsultację z lekarzem psychiatrą 1
- skierowanie na trening radzenia sobie ze złością 8

Łącznie przepracowano 100 godzin, odbyło się 30 spotkań grupowych.

Bezradność społeczna – Zespół Profilaktyki Domowej

Projekt był realizowany od marca do grudnia 2008 roku przez dwóch psychologów klinicznych oraz dwóch pedagogów – pracowników socjalnych, którzy tworzyli dwa dwuosobowe zespoły pracujące w środowisku. W ramach Zespołu Profilaktyki Domowej

objęto systematyczną pracą terapeutyczną 12 rodzin. Spotkania odbywały się cyklicznie w domu podopiecznego. Ich głównym celem było udzielanie wsparcia psychologicznego, sporządzenie diagnozy psychologiczno – pedagogicznej, nauczenie członków rodziny właściwej komunikacji i rozumienia przyczyn zakłócających ich system rodzinny i nowych sposobów rozwiązywania problemów. Nabyte przez członków rodziny umiejętności służyły temu aby ochronić rodzinę przed marginalizacją, bezradnością społeczną i doprowadzić do jej usamodzielnienia życiowego. Sesje z rodzinami odbywały się dwa razy w tygodniu. Ponadto jeden raz w tygodniu zespół odbywał spotkanie superwizyjne, które było poświęcone omówieniu trudnych kwestii wynikających z pracy z rodzinami.

Udzielono pomocy 12 rodzinom, tj. 42 osobom, w formie:

- odwiedzin w domu – sesje rodzinne	71
- konsultacji indywidualnych dla członków rodzin	8
- współpracy z instytucjami i osobami ważnymi dla rodziny	8

Praca terapeutyczna z rodziną – warsztaty, treningi psychologiczne

Warsztaty i treningi psychologiczne realizowane były przez wyspecjalizowaną kadrę psychologiczną, pedagogiczną i terapeutyczną. W okresie od marca do grudnia 2008 roku zrealizowano następujące zajęcia:

- Trening radzenia sobie ze stresem i relaksacją dla osób stosujących przemoc w rodzinie i osób uzależnionych od alkoholu. Udział wzięło – 10 mężczyzn
- Trening radzenia sobie ze złością dla sprawców przemocy. Udział wzięło - 6 mężczyzn
- Trening radzenia sobie ze stresem i relaksacją dla ofiar przemocy w rodzinie
Udział wzięło - 10 kobiet
- Trening asertywności dla ofiar przemocy. Udział wzięło – 9 osób
- Trening psychologiczny dla ofiar przemocy w rodzinie. Udział wzięło - 7 osób

Zajęcia warsztatowe - szkolenia

W ramach Świętokrzyskich Dni Profilaktyki w dniach: 08,09,10 maja 2008 roku, dwóch certyfikowanych specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeprowadziło warsztaty szkoleniowe pt. „Zasady i etapy pomagania osobom doznającym przemocy w rodzinie” adresowane do profesjonalistów: psychologów, policjantów, pedagogów, pracowników socjalnych i studentów. W zajęciach uczestniczyły **22** osoby.

2.2.8. Poradnictwo prawne

Porady prawne, dotyczące głównie spraw alimentacyjnych, rodzinnych i mieszkaniowych, świadczone są nieodpłatnie na terenie MOPR przy ul. Studziennej 2 przez konsultanta prawnika, który przyjmuje 2 x w tygodniu w godz. 16 – 18. Przeznaczone są głównie dla klientów pomocy społecznej. Na wizytę można się umówić za pośrednictwem pracownika socjalnego lub bezpośrednio w sekretariacie Ośrodka.

W 2008 roku udzielono ok. 900 porad prawnych dla ok. 600 klientów (część osób korzysta z porad wielokrotnie).

2.2.9. Klub Integracji Społecznej

Celem pomocy społecznej oprócz zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych poszczególnych osób i rodzin jest również w miarę możliwości doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem lokalnym. To założenie jest jednym z prawnych elementów systemu wspierania osób i rodzin, na podstawie którego od marca 2006 roku działa Klub Integracji Społecznej przy MOPR. Głównym jego zadaniem jest prowadzenie działań terapeutycznych, samopomocowych i zatrudnieniowych, zmierzających do odzyskania przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym wiary we własne siły, nabycia umiejętności społecznych i podniesienia kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. Mając na uwadze konieczność zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych poszczególnych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka i powrotu na rynek pracy KIS kontynuował zintegrowaną pomoc dla osób podlegających wykluczeniu społecznemu, głównie z powodu bezrobocia.

W okresie od stycznia 2008 roku do grudnia 2008 roku z oferty KIS skorzystało 952 osób (1337 spotkania). Ogółem podjęto 2357 działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej.

Wykaz osób korzystających z KIS z poszczególnych Rejonów Opiekuńczych w 2008 roku.

- Śródmieście - 3 osoby (4 wizyty)
- Szydłówek - 48 osób (67 wizyt)
- KSM - 134 osób (189 wizyt)
- Herby - 231 osób (326 wizyt)
- Czarnów - 345 osób (488 wizyt)
- Białogon - 9 osób (11 wizyt)

- Uroczysko - 17 osób (26 wizyt)
- Jagiellońskie - 55 osób (78 wizyt)
- Świętokrzyskie - 26 osób (34 wizyt)
- Barwinek-Baranówek - 3 osoby (3 wizyty)
- Dział ds. Bezdomności - 62 osoby (89 wizyt)
- Osoby nie skierowane przez pracowników socjalnych - 19 osób (22 wizyty)

W tym samym czasie KIS realizował 5 cykli działań szkoleniowych skierowanych dla osób bezrobotnych w których łącznie wzięły udział 53 osoby.

Po zakończeniu programu uczestnicy KIS skierowani są do CIS, jako kolejnego etapu aktywizacji. Osoby najbardziej aktywne i zaangażowane podczas zajęć kierowane były do prac społecznie użytecznych oraz na kursy grupowe organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach w ramach Projektu „Twoja przyszłość” - Poddziałanie 6.1.3 PO KL. Stałymi partnerami KIS przy realizacji działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej były: Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, Państwowa Inspekcja Pracy, Świętokrzyska Agencja Rozwoju Regionalnego, Powiatowy Urząd Pracy, Świętokrzyski Klub Abstynentów „Raj”.

W ramach podpisanego porozumienia z KA „Raj”, doradca zawodowy KIS, pracownik socjalny oraz konsultant prawnik, uczestniczyli w cyklu 5 szkoleń prowadząc zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, poradnictwa socjalnego i prawnego. KIS uczestniczył również w rozmowach kwalifikacyjnych do Centrum Integracji Społecznej oraz giełdach pracy organizowanych przez PUP, OHP i organizacje pozarządowe.

Od czerwca 2006 roku odbywają się spotkania w KIS powołanego Zespołu ds Osób Bezrobotnych. Na spotkaniach wspólnie omawiane są bieżące problemy związane z poszczególnymi grupami bezrobotnych które wymagają odrębnego podejścia i zastosowania odmiennych metod i działań pomocowych. Od stycznia 2008 roku do grudnia 2008 roku odbyło się 9 spotkań.

2.2.10. Rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych

Miasto Kielce na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wynikających z ustawy z dnia 27.08.1997 r. otrzymało w 2008 roku **5 435 137 zł**. Uchwała Nr XXI/451/2008 Rady Miejskiej z dnia 6 marca 2008 roku określa zadania, które realizowane były przez Ośrodek na rzecz osób niepełnosprawnych.

Z zakresu rehabilitacji zawodowej to:

- przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej
- dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (staże, przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne)
- finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych

Z zakresu rehabilitacji społecznej to:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym i instytucjom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej pochłonęła 2 054 315 zł i nie zabezpieczyła wszystkich zgłoszonych potrzeb.

1. Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Udzielono **18** dofinansowań na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę **590 000,00 zł**. Z uwagi na niewystarczające środki finansowe bez rozpatrzenia pozostało 16 wniosków. Ponadto Prezydent Miasta pozytywnie rozpatrzył 2 wnioski w sprawie umorzenia 50% udzielonej pożyczki, łączna kwota umorzonych pożyczek wyniosła 67.920,00 zł. Przywilej ten zagwarantowany był pożyczkobiorcom przez ustawę i zawartą umowę cywilnoprawną, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności, na które wskazuje cytowana umowa.

2. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (staże, przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne).

W ramach wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu wydano **42 800,00 zł**. Dofinansowano staże i przygotowanie zawodowe dla **39** osób. Potrzeby z zakresu powyższego zadania zgłasza Powiatowy Urząd Pracy (w przypadku Kielc Miejski Urząd Pracy).

3. Finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych.

Kolejną formą pomocy skierowaną do osób niepełnosprawnych były szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy, skorzystało z nich **29** osób niepełnosprawnych na łączną kwotę **27 047,00 zł**.

4. Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

Z wymienionej formy pomocy skorzystało 16 pracodawców. Utworzono **39** stanowisk pracy, na których zatrudnił 39 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę **1 393 689 zł**.

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczona dla osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Kielc pochłonęła 3 380 822 zł.

Największe potrzeby zgłaszano w zakresie dofinansowań do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dużym zainteresowaniem cieszyły się, jak co roku turnusy rehabilitacyjne.

Turnusy rehabilitacyjne

Złożono 2137 wniosków, pozytywnie rozpatrzono **974** na łączną kwotę **668 020,00 zł.**,

w tym dla:

- osób dorosłych niepełnosprawnych 572 na łączną kwotę 416 562,00 zł
- opiekunów osób niepełnosprawnych 116 na łączną kwotę 60 112,00 zł.
- osób dorosłych niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach pracy chronionej 16 na łączną kwotę 15 117,00 zł.
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej 143 na łączną kwotę 110 445,00 zł.
- opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej 127 na łączną kwotę 65 783 zł.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych.

W ramach dofinansowania do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych rozpatrzono pozytywnie wszystkie wnioski organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W ramach podpisanych umów zorganizowano **79** imprez w których uczestniczyło **8 568** osób niepełnosprawnych na łączną kwotę **393 351,00 zł.** Były to imprezy o charakterze masowym jak dofinansowanie do zajęć na basenie przy szkole podstawowej nr 25 skierowane do wszystkich osób niepełnosprawnych mieszkańców Kielc, jak i imprezy organizowane dla określonej grupy osób niepełnosprawnych, np:

- Mistrzostwa Polski w Tenisie Stołowym dla niepełnosprawnych osób z upośledzeniem umysłowym,
- Festiwal Artystyczny Osób Niepełnosprawnych dla osób z upośledzeniem umysłowym,
- Obchody 15 lecia Świętokrzyskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom , Młodzieży i Dorosłym z Cukrzycą i innymi schorzeniami
- Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną
- Cykl imprez wigilijnych dla wszystkich osób niepełnosprawnych
- Cykl wycieczek turystyczno-poznawczych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Rozpatrzenie wniosków w ramach dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wymagało zaangażowania **691 000,00 zł** środków finansowych Funduszu. Realizacja tego zadania pozwoliła zlikwidować bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w przypadku **68** osób niepełnosprawnych na łączną kwotę **362 872,00 zł.** Dofinansowano zakup sprzętu ułatwiającego komunikację (w tym zakup komputerów) dla **144** osób niepełnosprawnych na łączną kwotę **257 982,00 zł.**

Dofinansowanie do sprzętu technicznego umożliwiło osobie niepełnosprawnej samodzielne poruszanie się jak i samoobsługę. Rozpatrzono pozytywnie **48** wniosków, udzielając dofinansowania w wysokości **70 009,00 zł.**

W ramach tego zadania rozpatrzono wnioski w zakresie zakupu: pralki automatycznej, zmywarki, kuchenki mikrofalowej, kuchni elektrycznej, podnośnika sufitowego i jezdnego, krzesła toaletowego, siedziska wannowego, schodołazu do wózka inwalidzkiego,

specjalistycznego fotelika do przewozu dziecka niepełnosprawnego, podjazdu szynowego do wózka inwalidzkiego.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym i instytucjom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne w 2008 roku mogły ubiegać się o dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze po wcześniejszym uzyskaniu limitu NFZ. Dofinansowano koszty zakupu między innymi: aparatów słuchowych, cewników, worków do zbiórki moczu, protez kończyn dolnych i górnych, aparatów ortopedycznych, szkieł okularowych, okularów lupowych, aparatów do wspomagania oddechu. Łącznie z takiej formy pomocy skorzystało **805** osób niepełnosprawnych na łączną kwotę **793 183,00 zł** w tym **59** dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę **84 793,00 zł**.

W 2008 roku udzielono również dofinansowań do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Osoby niepełnosprawne po udokumentowaniu potrzeby rehabilitacji w warunkach domowych na wskazanym sprzęcie rehabilitacyjnym (zaświadczenie lekarskie) otrzymały dofinansowanie w wysokości 60% kosztów zakupu.

Rozpatrzono pozytywnie **89** wniosków udzielając dofinansowań na kwotę **91 073,00 zł**.

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Na terenie Miasta Kielce działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej . W zajęciach warsztatowych uczestniczyło **61** uczestników, dla których pisane były indywidualne programy rehabilitacji. Na działalność WTZ w 2008 roku ze środków PFRON przeznaczono kwotę **818 254,00 zł**, a z budżetu Miasta Kielce kwotę **90 913,00 zł**.

PROGRAMY CELOWE

W 2008 roku Miasto Kielce przystąpiło do realizacji dwóch programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które miały na celu tworzenie i wyposażenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, tj.: „Programu wyrównywania różnic między regionami- zakup samochodów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych zarówno w DPS, szkołach integracyjnych jak i Domu Dziecka Kamyk” oraz „Ośrodki Informacji dla Osób Niepełnosprawnych 2008”.

Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych mieści się przy ul. Kościuszki 25. Udzielane są tam kompleksowe informacje służące wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, a w szczególności o:

- prawach osób niepełnosprawnych w tym wynikających z kodeksu pracy,
- możliwościach wsparcia finansowego i rzeczowego osób niepełnosprawnych wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne w zakresie: psycholog, prawnik.

Realizacja programów została przekazana do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach.

W ramach programu „Wyrównywania różnic między regionami” zakupiono 7 samochodów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych w tym osób na wózkach inwalidzkich. Fundusz przeznaczył na ten cel **475 271,00 zł.**

Dofinansowanie do działalności Ośrodka Informacji dla Osób Niepełnosprawnych w 2008 roku wynosiło **61 593,00 zł.**

2.2.11. Pomoc dziecku i rodzinie

Zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej realizuje Dział Opieki i Wychowania MOPR. Do zadań tych należy:

Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo –wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.

W 2006 r. Uchwałą Rady Miasta przyjęto program „Budowanie przyjaznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Kielcach”. W 2008 r MOPR. realizował konsekwentnie założenia tego programu, tj:

1) rozwój profilaktyki i poradnictwa rodzinnego

- Doskonalono pracę **Zespołu Profilaktyki Rodzinnej**, który został powołany do pracy z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zagrożonymi zabraniem dziecka. Zespół ten ma charakter interdyscyplinarny i skupia w razie potrzeby, poza pracownikiem socjalnym, specjalistów MOPR (psychologa, pedagoga, psychiatrę) oraz pedagoga

szkolnego, pielęgniarkę środowiskową, kuratora sądowego, dzielnicowego, wychowawców placówek wsparcia dziennego itp.

W 2008 r. w zainteresowaniu Zespołu Profilaktyki Rodzinnej pozostawało 186 rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, z tego:

- w Rejonie Opiekuńczym „Śródmieście” – 22 rodzin,
- w Rejonie Opiekuńczym „Szydłówek” – 18 rodzin,
- w Rejonie Opiekuńczym „KSM” – 21 rodzin,
- w Rejonie Opiekuńczym „Herby” – 29 rodzin,
- w Rejonie Opiekuńczym „Czarnów” – 21 rodziny,
- w Rejonie Opiekuńczym „Białogon” – 17 rodzin,
- w Rejonie Opiekuńczym „Uroczysko” – 19 rodzin,
- w Rejonie Opiekuńczym „os. Jagiellońskie” – 13 rodzin,
- w Rejonie Opiekuńczym „os. Świętokrzyskie” – 8 rodzin,
- w Rejonie Opiekuńczym „Barwinek - Baranówek” – 18 rodzin.

- Kontynuowanie **rozwój placówek wsparcia dziennego**, jako jednego z ważniejszych elementów kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie mającej problemy opiekuńczo-wychowawcze. Placówki wsparcia dziennego mają na celu wspomaganie wychowawczej roli rodziny w integralnym rozwoju dziecka, przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zaniedbanych wychowawczo.

Zwiększanie ilości placówek wsparcia dziennego na terenie miasta Kielce ma zapewnić dostęp do ich usług większej liczbie dzieci i młodzieży potrzebujących wsparcia.

W roku 2008 na terenie miasta Kielce funkcjonowały następujące **placówki wsparcia dziennego**, oferujące łącznie 1380 miejsc dla dzieci i młodzieży:

publiczne

- a) Sieć Świetlic Środowiskowych działająca w ramach struktury MOPR w Kielcach
  - „4 Kąty” ul. Paderewskiego 20 na **70** miejsc,
  - „4 Kąty” ul. 1go Maja 196 na **100** miejsc,
  - „4 Kąty” ul. Konopnickiej 5 na **40** miejsc,
  - „Czar” ul. Jagiellońska 26 na **50** miejsc.
- b) Ognisko Wychowawcze przy Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Kamyk”, ul. Toporowskiego 12 na 60 miejsc,

- c) Placówka wsparcia dziennego przy Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dobra Chata”, ul. Sandomierska 126 na 60 miejsc,
- d) Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego przy Placówce Opieki Doraźnej „Azył”, ul. Kołłątaja 4 na 60 miejsc.

niepubliczne

- a) Ognisko Wychowawcze prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, ul. Kościuszki 36 na 80 miejsc,
- b) Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii prowadzony przez Konferencję Stowarzyszenia św. Wincentego a Paulo w Kielcach, ul. Cedro-Mazur 19 na 130 miejsc, działający poprzez bazę przy ul. Cedro-Mazur 19 oraz 2 oddziały:
  - przy ul. Skibińskiego 8,
  - przy ul. Wikaryjskiej 1.
- c) Kluby prowadzone przez Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”:
  - „Młoda Strefa” dla dzieci
    - ul. Oboźna 5 na 50 miejsc
    - os. Na Stoku 98 na 80 miejsc
  - „Wolna Strefa” dla młodzieży
    - ul. Naruszewicza 16 na 100 miejsc,
    - ul. Karczówkowska 36 na 50 miejsc,
    - ul. J. Nowaka-Jeziorańskiego 75 na 100 miejsc,
    - ul. Krakowska 17 na 50 miejsc.
- d) OSP Świetlica Środowiskowa „Niewachlowski” prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Osiedla Niewachłów – Kruszelnickiego 49 na 30 miejsc,
- e) Świetlica Środowiskowa „Beczka”, os. Barwinek 28 na 30 miejsc
- f) Świetlica Żeglarska, ul. Zagnańska 82 na 30 miejsc.
- g) Oratorium Świętokrzyskie, 1-go Maja 57 na 80 miejsc.
- h) Świetlice Środowiskowe Caritas Diecezji Kieleckiej
  - Świetlica „Pod Aniołem” przy ul. Mieszka I 48 na 50 miejsc,
  - Świetlica przy ul. Turystycznej 3 na 50 miejsc.
- i) Świetlica Środowiskowa „Brachu” prowadzona przez Stowarzyszenie Profilaktyczno-Rewalidacyjne PROREW przy ul. Szymanowskiego 3/58 na 30 miejsc.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. w zajęciach oferowanych przez placówki wsparcia dziennego uczestniczyło łącznie 3788 dzieci i młodzieży.

2) zakończenie procesu przekształceń całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2008 r. na terenie miasta Kielce funkcjonowały następujące **placówki opiekuńczo-wychowawcze świadczące opiekę całodobową**:

- a) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 „Kamyk”, ul. Toporowskiego 12 (25 miejsc socjalizacyjnych),
- b) Dom dla Dzieci, os. Na Stoku 42 A (25 miejsc socjalizacyjnych),
- c) Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dobra Chata”, ul. Sandomierska 126 (25 miejsc socjalizacyjnych),
- d) Rodzinny Dom Dziecka nr 1, ul. Nowowiejska 14 (8 miejsc),
- e) Rodzinny Dom Dziecka nr 2, ul. Struga 1/1 (7 miejsc),
- f) Rodzinny Dom Dziecka nr 3, ul. Pomorska 119 (8 miejsc)
- g) Rodzinny Dom Dziecka nr 4, ul. Górników Staszicowskich 93 (7 miejsc)
- h) Placówka Opieki Doraźnej „Azyl”, ul. Kołłątaja 4 (14 miejsc interwencyjnych).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r., w oparciu o postanowienie sądu rodzinnego, w placówkach opieki całodobowej umieszczono 66 małoletnich, z tego:

- 5 dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Kamyk”,
- 22 dzieci w Domu dla Dzieci,
- 7 dzieci w Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dobra Chata”
- 32 dzieci w Placówce Opieki Doraźnej „Azyl”,
- w 221 przypadkach odmówiono innym powiatom skierowania dzieci do placówek na terenie miasta Kielce z powodu braku miejsc lub konieczności zapewnienia miejsca dzieciom z terenu Miasta Kielce przebywającym tymczasowo w POD „Azyl” na czas oczekiwania na wydanie przez Sąd prawomocnego postanowienia o umieszczeniu w placówce.

Na dzień 31.12.2008 r. w kieleckich placówkach opieki całodobowej przebywało 116 dzieci, z tego 54 dzieci pochodzących z Kielc oraz 62 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Na koniec 2008 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów przebywało 10 dzieci pochodzących z Miasta Kielce. Liczba ta stale maleje, ponieważ z

zasady MOPR nie umieszcza dzieci w placówkach zlokalizowanych poza miejscem stałego zamieszkania, by umożliwić kontakt z rodzicami oraz pracę z nimi nad powrotem dzieci do środowisk naturalnych.

W 2008 r. na terenie miasta Kielce funkcjonowały dwa ośrodki adopcyjno-opiekuńcze:

- publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy, ul. Mickiewicza 10,
- niepubliczny Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy, al. IX Wieków Kielc 15a.

zajmujące się między innymi pozyskiwaniem i szkoleniem kandydatów na rodziny zastępcze.

Na terenie miasta Kielce nie ma problemu z realizacją postanowień sądu o umieszczeniu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Jako nieliczny powiat w Polsce posiadamy wolne miejsca w placówkach, które czekają na dzieci. Wynika to z faktu, że dzięki intensywnej współpracy z w/w ośrodkami, **dzieci do lat 10 pochodzące z miasta Kielce, nie są umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, lecz w rodzinach zastępczych.** Dało to możliwość uzyskania przez wszystkie placówki opieki całodobowej działające na terenie miasta standardu dotyczącego liczby miejsc.

Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Tabela 13. Liczba rodzin zastępczych z podziałem na poszczególne typy rodzin

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba umieszczonych dzieci
Rodziny zastępcze ogółem	227	335
spokrewnione	194	258
niespokrewnione	25	32
Zawodowe, w tym:	8	45
- pogotowia rodzinne	5	36
- specjalistyczne	2	5
- wielodzietne	1	4

W ciągu całego 2008 r. Sąd wydał postanowienia o umieszczeniu 50 dzieci w 20 rodzinach zastępczych.

Każda rodzina zastępcza otrzymuje pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w niej umieszczonych, której wysokość uzależniona jest od wieku dziecka, jego stanu zdrowia oraz dochodu, jakim dziecko dysponuje (renta rodzinna, alimenty itp.).

Wysokość pomocy może stanowić 40%, 60% lub 80% podstawy naliczania, która od 2006 roku nie uległa zmianie i wynosiła 1 647 zł.

Zawodowe rodziny zastępcze poza pomocą pieniężną na każde umieszczone w tej rodzinie dziecko, otrzymują wynagrodzenie z tytułu pozostawania w gotowości lub świadczonej opieki.

Wysokość środków przeznaczonych w 2008 r. na świadczenia dla rodzin zastępczych wyniosła – 2 048 658 zł, z tego:

- miesięczna pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 331 dzieci - 1 810 016 zł.
- jednorazowa pomoc związana z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej dla 19 dzieci - 29 251 zł
- wynagrodzenia dla 8 zawodowych rodzin zastępczych – 209 391 zł.

MOPR przeprowadza diagnozę psychologiczną i opracowuje, dla potrzeb sądu, opinie o kandydatach na spokrewnione rodziny zastępcze, którzy zgłaszają się o ustanowienie ich rodziną zastępczą, pomijając kontakt z MOPR lub OA-O. W roku 2008 r. MOPR opracował takie opinie w stosunku do 20 rodzin.

W 2008 r. 38 dzieci przestało być wychowankami rodziny zastępczej, czego powodem było:

- w 7 przypadkach osiągnięcie pełnoletniości przez wychowanka i usamodzielnienie,
- w 10 przypadkach rozwiązanie rodziny zastępczej i powrót dzieci do rodziców naturalnych,
- w 9 przypadkach przeniesienie do innej rodziny zastępczej,
- w 8 przypadkach adopcja dziecka,
- w 1 przypadku zgon opiekuna, stanowiącego rodzinę zastępczą,
- w 2 przypadkach umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- w 1 przypadku umieszczenie w Areszcie Śledczym

Pomoc w integracji ze środowiskiem młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze, resocjalizacyjne, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze oraz przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. udzielono pomocy w usamodzielnieniu 98 wychowankom rodzin zastępczych. Z tego:

- 82 osób otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- 17 osób otrzymało pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- 10 osób objęto jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie,
- 2 osobom umożliwiono zamieszkanie w mieszkaniu chronionym.

Wysokość środków przeznaczonych w 2008 r. na świadczenia związane z usamodzielnieniem wychowanków rodzin zastępczych wyniosła 370 218 zł, z tego:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki na kwotę 246 344 zł,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej na kwotę 76 602 zł.
- jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie na kwotę 47 272 zł.,

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. pomocą w usamodzielnieniu objęto również 49 wychowanków opuszczających różnego rodzaju placówki, z tego:

- 43 osoby otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- 9 osób otrzymało pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- 4 osoby objęto jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie,
- 5 osobom umożliwiono zamieszkanie w mieszkaniu chronionym,
- 3 osobom udzielono pomocy w pozyskaniu mieszkania socjalnego.

Wysokość środków przeznaczonych w 2008 r. na świadczenia związane z usamodzielnieniem wychowanków różnego typu placówek wyniosła 215 962 zł, z tego:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki na kwotę 156 140 zł,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej na kwotę 33 470 zł.,
- jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie na kwotę 26 352 zł.

Ustalanie odpłatności rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. w zainteresowaniu MOPR pozostawało:

1) 311 rodziców naturalnych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, z tego:

- 26 rodziców płaci alimenty na dzieci przebywające w rodzinach zastępczych i z tego tytułu nie ponoszą oni opłat za pobyt dzieci w tych rodzinach,
- dla 127 rodziców wydano decyzję o odstąpieniu od naliczania opłat z uwagi na trudną sytuację materialną i zdrowotną,
- dla 22 osób wydano decyzję o ustaleniu opłat, z czego 6 osób płaciło regularnie,
- dla 17 osób wygaszono decyzje z uwagi na opuszczenie rodziny zastępczej przez dziecko,
- dla 4 osób umorzono zaległości w opłatach z uwagi na trudną sytuację materialną rodziny,
- w przypadku 74 osób nie jest możliwe rozeznanie sytuacji i wydanie decyzji z uwagi na brak możliwości ustalenia miejsca pobytu,
- w przypadku 7 osób umorzono postępowanie w sprawie naliczania opłat, z różnych powodów.

Ponadto 22 osoby posiadają zadłużenia w opłatach z lat ubiegłych, w stosunku do 7 osób MOPR skierował wnioski o egzekucję do Urzędu Skarbowego. W pozostałych przypadkach egzekucja nie jest możliwa, z uwagi na niemożność ustalenia danych tych osób (dane ewidencyjne, obecny adres zamieszkania, źródło dochodu).

2) 93 rodziców naturalnych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, z tego:

- dla 38 rodziców wydano decyzję o odstąpieniu od naliczania odpłatności,
- dla 6 osób wydano decyzję o ustaleniu odpłatności za pobyt dziecka w placówce,
- dla 1 osoby umorzono zaległości w opłatach z uwagi na trudną sytuację materialną rodziny,
- dla 4 osób wygaszono decyzje z uwagi na opuszczenie placówki przez dziecko,
- dla 28 osób nie było możliwe rozeznanie sytuacji i wydanie decyzji z uwagi na brak możliwości ustalenia miejsca pobytu,

3) 5 opiekunów prawnych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, z tego:

- dla 4 opiekunów odstąpiono od wydania decyzji z uwagi na to, że nie dysponują dochodem dziecka,
- dla 1 opiekuna umorzono postępowanie w sprawie naliczenia opłaty.

W stosunku do 5 rodziców biologicznych MOPR skierował wnioski o egzekucję do Urzędu Skarbowego.

Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu.

W 2008 r. zawarto lub kontynuowano:

- 31 porozumień w zakresie ponoszenia kosztów za pobyt dzieci pochodzących z Miasta Kielce przebywających w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie innych powiatów,
- 21 porozumień w zakresie ponoszenia kosztów przez powiaty pochodzenia dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie Miasta Kielce.
- 10 porozumień i umów w zakresie ponoszenia kosztów za pobyt dzieci pochodzących z Miasta Kielce przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów
- 54 porozumienia i umowy w zakresie ponoszenia kosztów przez powiaty pochodzenia dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Kielce.
-

Prowadzenie powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Od 2008 r. pod nadzorem działu Opieki i Wychowania MOPR pozostaje Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży mieszczący się w Kielcach, przy ul. Słonecznej 9.

W 2008 r. z tej formy pomocy skorzystało 26 osób.

2.2.11.1. REALIZACJA PROJEKTU SYSTEMOWEGO MOPR PN. „DZIAŁANIE SZANSĄ NA PRZYSZŁOŚĆ”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach od 01 kwietnia 2008r. realizuje projekt systemowy pn. „Działanie szansą na przyszłość” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Umowa ramowa została zawarta ze Świątokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego na okres od 01.01.2008r. do 31.12.2013r.

Projekt ma na celu rozwój nowych form wsparcia indywidualnego i środowiskowego zapewniających dostęp do zatrudnienia i uczestniczenia w życiu społecznym osobom bezrobotnym i zagrożonym wykluczeniem społecznym.

W 2008 r. projekt był realizowany w zakresie rozwoju form aktywnej integracji z wykorzystaniem kontraktu socjalnego. Budżet projektu wyniósł 1 433 769,00 zł. Wsparciem objęto 143 osoby. Odbiorcy projektu mieli możliwość skorzystania z instrumentów aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej. Podjęte działania miały na celu wzbudzanie motywacji do podjęcia zatrudnienia, uzyskanie lub zmianę kwalifikacji zawodowych, promowanie postaw przedsiębiorczych, wspieranie samodzielności i aktywności własnej, zwiększanie dostępu do zatrudnienia i edukacji, intensywną pracę socjalną. W ramach projektu pracownicy socjalni jako asystenci rodziny wdrażali innowacyjne metody pracy socjalnej o charakterze pilotażowym poprzez towarzyszenie odbiorcom i członkom ich rodzin w sytuacjach trudnych.

Projekt realizowano na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu na 2008 r. przygotowanego przez pracowników Wieloosobowego stanowiska ds. projektów socjalnych.

POSTĘP RZECZOWY REALIZACJI PROJEKTU W 2008r.

Zadanie 1 (Zarządzanie projektem)

- zgodnie z harmonogramem w kwietniu powierzono obowiązki zastępcy Kierownika Działu Opieki i Wychowania, zaś w czerwcu za porozumieniem stron 1 pracownik MOPR objął stanowisko kierownika merytorycznego projektu; od czerwca zatrudniono koordynatora projektu oraz specjalistę ds. finansowo-księgowych;
- wynajęto lokal przy ul. Sienkiewicza 30/3 na biuro Sekcji Projektu, oraz trzy pomieszczenia biurowe przy ul. Wesołej 51 dla specjalistów. Zatwierdzono regulamin projektu, regulamin rekrutacji oraz dokumenty rekrutacyjne;
- zgodnie z harmonogramem raz w miesiącu odbywały się zebrania zarządu, podczas których prowadzony był bieżący monitoring finansowo-rzeczowy projektu;
- odbyły się spotkania superwizyjne dla pracowników zatrudnionych w Sekcji Projektu Systemowego POKL, na zakończenie został opracowany raport z monitoringu superwizyjnego.

Zadanie 2 (Rekrutacja Odbiorców Projektu)

- zgodnie z harmonogramem przeprowadzono rekrutację w 3 etapach:
  - dokonano wyboru grupy docelowej,
  - przeprowadzono spotkania pracowników socjalnych/kierownika merytorycznego z klientami MOPR, wypełniono ankiety i kwestionariusze,
  - zakwalifikowano do projektu 140 podopiecznych MOPR.

Zadanie 3 (Partnerstwo)

- zgodnie z harmonogramem zostały uzgodnione warunki współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach oraz podpisano Porozumienie o Współpracy;
- trwała bieżąca współpraca w zakresie przepływu informacji dotycząca odbiorców projektu (OP) zarejestrowanych w PUP oraz realizacji zadań w projekcie.

Zadanie 4 (Raporty z diagnozy psychologicznej OP i efektywności wsparcia)

- zgodnie z harmonogramem zostały opracowane raporty z diagnoz psychologicznych OP niezbędny do opracowania skutecznego modelu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i Programu Aktywności Lokalnej na 2009 r. oraz raport z analizy skuteczności zastosowanych instrumentów aktywnej integracji.

Zadanie 5 (Praca socjalna)

- do realizacji zadań projektu w kwietniu zostało zatrudnionych 2 pracowników socjalnych, od czerwca zatrudniono kolejnych 5 pracowników socjalnych, 3 doświadczonych pracowników przeniesiono z Rejonów Opiekuńczych do pracy w projekcie, 7 pracownikom socjalnym zwiększono zakres wykonywanych obowiązków o prace na rzecz realizacji projektu;
- od czerwca rozpoczęto podpisywanie i realizację kontraktów socjalnych.

Zadanie 6 (Zasiłki i pomoc w naturze - wkład własny JST)

- wypłacone zostały świadczenia dla OP traktowane, jako wkład własny, tj. zasiłki celowe, pomoc pieniężna na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych.

Zadanie 7 (Aktywna integracja)

- od czerwca zatrudniono na specjalistów ds. poradnictwa: psychologa (etat), doradcę zawodowego (etat), terapeutę ds. uzależnień (1/2 etatu);
- zgodnie z harmonogramem odbywały się konsultacje indywidualne dla OP oraz członków rodzin objętych kontraktami socjalnymi, we wrześniu po rozeznaniu potrzeb OP zostały opracowane i przygotowane tematy spotkań grup samopomocy, które były prowadzone od października;

- We wrześniu odbyły się treningi z zakresu umiejętności społecznych w formie szkoleń wyjazdowych 1 i 2 dniowych, wzięło w nich udział 140 OP; dla grupy 37-osobowej młodzieży w wieku 15-25 lat zagrożonej wykluczeniem społecznym odbyły się obozy edukacyjno-integracyjne.

W związku z dużym zainteresowaniem w listopadzie zostało zorganizowane dodatkowe szkolenie z zakresu umiejętności społecznych dla grupy 19 OP;

- szkolenia zawodowe trwały od września do grudnia. W poszczególnych szkoleniach uczestniczyło:
  - Szkolenia z umiejętności poruszania się po runku pracy –140 osób
  - Kurs komputerowy Pakiet MS Office - 25 osób
  - Kurs tworzenia stron WWW - 10 osób
  - Język angielski - 27 osób
  - Glazurkarz - 2 osoby
  - Prawo jazdy kat. A - 4 osoby
  - Prawo jazdy kat. B - 46 osób
  - Prawo jazdy kat. C - 2 osoby
  - Prawo jazdy kat. D - 4 osoby
  - Kucharz - 8 osób
  - Spawacz - 2 osoby
  - Operator wózka widłowego - 10 osób
  - AutoCad II i III stopień - 2 osoby
  - Barman – kelner z językiem angielskim - 8 osób
  - Obsługa kas fiskalnych - 9 osób
  - Operator koparko - ładowarek - 1 osoba
  - Kurs stylizacji paznokci - 18 osób
  - Kurs fryzjerski - 9 osób
  - Kurs wizażu i stylizacji - 10 osób
  - Kurs masażu klasycznego - 7 osób
  - Kurs szybkiego czytania i zapamiętywania - 18 osób
- sfinansowano koszt uzupełnienia wykształcenia dla 2 OP;
- 7 OP otrzymało pomoc rzeczową na zagospodarowanie;
- skierowano 5 OP do prac społecznie użytecznych, 3 OP pracuje, 2 OP oczekuje na pracę;
- zapewniono opiekę nad osobami zależnymi na czas trwania szkoleń;

- zgodnie z harmonogramem wszyscy OP przeszli diagnozę psychologiczno - zawodową niezbędną do określenia predyspozycji zawodowych;
- 3 OP osoby z grupy osób niepełnosprawnych uzyskało dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych.

Zadanie 8 (Promocja projektu)

- zgodnie z harmonogramem opracowano politykę promocji projektu oraz przygotowano i wydrukowano materiały informacyjno-promocyjne;
- przeprowadzono kampanię medialną w radio i prasie lokalnej:
  - 12 emisji spotów reklamowych dotyczących działań projektu w Radio Kielce
  - 14 emisji rozmów reklamowych dotyczących działań i rezultatów projektu w Radio Kielce
  - 2 reklamy informacyjne o działalności projektu w Gazecie Wyborczej
- uruchomiono stronę internetową projektu, na której umieszczano informację o działaniach podejmowanych w ramach projektu;
- zorganizowano konferencję podsumowującą projekt w 2008 roku.

SPRAWOZDANIE Z PRACY SOCJALNEJ ŚWIADCZONEJ WOBEC ODBIORCÓW PROJEKTU SYSTEMOWEGO

Za jeden z priorytetowych założeń realizowanego przez MOPR w Kielcach projektu systemowego, obok aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, uznano innowacyjną formę wsparcia tych osób - intensywną pracę socjalną świadczoną przez pracowników socjalnych występujących w charakterze **asystenta rodziny**. Realizując projekt podjęto próbę oddzielenia pracy socjalnej od przyznawania świadczeń pieniężnych, które pozostały nadal w kompetencjach pracowników socjalnych rejonów opiekuńczych.

Potrzeba zmiany charakteru pracy pracownika socjalnego zrodziła się w wyniku dotychczasowych doświadczeń MOPR w pracy socjalnej głównie na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo.

Od 2005 r. MOPR działa Zespół Profilaktyki Rodzinnej, który jest integralną częścią *„Lokalnego systemu wspierania rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach kryzysowych w środowisku i pomocy dziecku krzywdzonemu”*. Został utworzony, by wspierać pracowników socjalnych i współpracować z nimi w realizacji pracy socjalnej na rzecz rodziny z dziećmi znajdującą się w kryzysie, tak aby nie dopuścić do opuszczenia przez

dziecko rodziny naturalnej. Praca w Zespole ma charakter interdyscyplinarny, jednoczy działania przedstawicieli różnych instytucji, działających w środowisku lokalnym.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej przez pracowników socjalnych w Rejonach Opiekuńczych koncentrują się wokół przyznawania pomocy materialnej i dokumentacji z tym związanej. Na pracę z rodziną w kierunku usamodzielniania i wzmacniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych brakuje czasu.

W związku z powyższym, w ramach projektu do pracy socjalnej na rzecz 140 Odbiorców i ich rodzin zatrudniono 7 nowych pracowników socjalnych, 3 doświadczonych pracowników socjalnych przeniesionych z rejonów opiekuńczych, 7 pracowników z rozszerzonym zakresem obowiązków oraz 3 specjalistów (psycholog, doradca zawodowy oraz terapeuta ds. uzależnień).

Świadczenie intensywnej pracy socjalnej było możliwe dzięki małej liczbie środowisk przypadających na 1 pracownika (od 5-20 w zależności od grupy odbiorców). Najmniej środowisk przypadało pracownikom, którzy podjęli się działań na rzecz osób bezrobotnych z dominującą dysfunkcją niewydolności opiekuńczo–wychowawczej. Pilotażowo w pierwszej edycji projektu wsparciem objęto 10 takich środowisk. Prowadziło je 2 doświadczonych (z wieloletnim stażem) pracowników socjalnych. Były to rodziny wieloprotymowe, najczęściej z ograniczoną władzą rodzicielską i nadzorem kuratora sądowego. Za cel postawiono, obok aktywizacji społeczno–zawodowej, wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziców w takim stopniu, aby nie dopuścić do zabrania dziecka ze środowiska. Pozostałe rodziny to takie, w których w wyniku działań interwencyjnych dzieci czasowo przebywały w formach opieki zastępczej i za zgodą Sądu wróciły pod opiekę rodziców. Z obserwacji tych środowisk wynikała wyraźna potrzeba wzmocnienia klientów w tych sferach, w których sami dojrżeli do zmian i powzięli je, aby odzyskać dzieci i w efekcie nie dopuścić do powtórnego kryzysu. Należało w pracy socjalnej wykorzystać zaistniałą motywację do zmian, gdyż motywacja ta podyktowana była silnymi więzami rodzicielskimi.

Niewielka liczba Odbiorców przypadająca na jednego pracownika stanowiła podstawę do częstych wizyt w środowisku w zależności od indywidualnych potrzeb klientów. Dało to możliwość częstych kontaktów asystenta rodziny w środowisku: 2-3 razy w tygodniu, a w miarę potrzeb częściej, świadczeniu w miejscu zamieszkania rodziny usług wychowawczo-edukacyjnych .

Średni godzinowy udział w pracy socjalnej przypadający na jednego OP wyniósł 50,96 h, w tym w odniesieniu do kobiet: 53,6 h, a w odniesieniu do mężczyzn: 46,18 h.

Intensywna praca socjalna świadczona przez pracownika socjalnego w roli asystenta rodziny najogólniej polegała na towarzyszeniu Odbiorcom w działaniach podejmowanych w ramach projektu oraz w pokonywaniu wszelkich pojawiających się trudności we wszystkich obszarach życia, a także na wzmacnianiu klientów w podejmowanych działaniach i trudach codziennego życia, motywowaniu do zmian, dodawaniu wiary we własne siły i możliwości. Zastosowane narzędzie w pracy pracownika socjalnego w postaci kontraktu socjalnego umożliwiło oparcie wspólnych działań na zasobach klienta.

W pracy socjalnej starano się wykorzystać model pracy z rodziną polegający na pracy **w zespole interdyscyplinarnym**, przy wsparciu ze strony zatrudnionych specjalistów oraz we współpracy z pracownikami socjalnymi z rejonów opiekuńczych i innymi instytucjami ze środowiska lokalnego.

Prowadzona przez zespół projektu **innowacyjna** metoda pracy socjalnej polegała na upowszechnianiu aktywnej integracji i nowych form wsparcia.

W pracy socjalnej świadczonej przez pracowników Sekcji pomocna była **diagnoza psychologiczno-zawodowa** określająca predyspozycje osobowościowo-zawodowe każdego OP oraz **monitoring superwizyjny**, który na bieżąco pomagał weryfikować i rozwiązywać trudności, oceniać rezultaty.

Świadczona praca socjalna dotyczyła wszystkich dziedzin życia klientów: zapewnienia środków materialnych, godziwych warunków mieszkaniowych, rozwiązywania problemów bezrobocia, poprawy stanu zdrowia, wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych, prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży, kształtowania właściwych postaw rodzicielskich, poprawy funkcjonowania rodziny, także tej z problemem alkoholowym, i osób zaburzonych psychicznie oraz inne w miarę występujących potrzeb.

Najczęściej wykonywane przez nas działania w ramach pracy socjalnej to:

- pomoc w pozyskaniu własnych świadczeń (alimenty, dotacja czynszowa, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia rodzinne),
- pomoc w wypełnianiu wniosków i sporządzaniu pism urzędowych,
- pomoc i edukacja w zakresie gospodarowania budżetem domowym, wspólne planowanie i monitorowanie wydatków, analizowanie ważności potrzeb,
- monitorowanie wydatków mieszkaniowych i udzielanie poradnictwa w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami,

- interwencje w sprawach mieszkaniowych (przyłączenie energii, remonty, przeciwdziałania eksmisji),
- pomoc w dostępie do usług medycznych i monitorowanie leczenia,
- rozmowy edukacyjne w zakresie profilaktyki i higieny zdrowia,
- pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności,
- kierowanie niepełnosprawnych OP na turnusy rehabilitacyjne, pomoc w korzystaniu z ulg i uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej,
- edukacja na temat właściwych postaw rodzicielskich, formach spędzania czasu wolnego z dziećmi, metod wychowawczych,
- współpraca ze szkołami w zakresie realizacji obowiązku szkolnego: poprzez częste kontakty, monitoring frekwencji w szkole, uzyskiwanych ocen, obecności rodziców na wywiadówkach, załatwieniu zajęć wyrównawczych w szkole, oraz z instytucjami takimi jak: Sąd, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, świetlice środowiskowe, Placówki Wsparcia Dziennego i inne,
- współpraca z wolontariuszami w zakresie usług opiekuńczych do dzieci na czas korzystania ich matek z zajęć edukacyjnych,
- pomoc w uzyskaniu miejsca w żłobkach i przedszkolach
- pomoc w realizacji programu usamodzielnienia młodzieży,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie poprzez kierowanie do specjalistów - psychologa i terapeuty ds. uzależnień oraz do SOW (w zależności od potrzeb specjaliści wspólnie z pracownikiem wchodzili do domu OP),
- monitorowanie procesu leczenia odwykowego, (kontakt z GKRPA i ośrodkami leczenia uzależnień),

W pracy socjalnej kierowano się ideą, iż w każdym człowieku tkwi jego wewnętrzny kapitał, którym jest zasób wiedzy, umiejętności, zdrowie, energia, adaptacja do zmian. Toteż praca ta polegała na dodawaniu OP zdolności do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, przekonania, że posiadają wewnętrzną siłę, która pozwoli im wywrzeć wpływ na swoje życie i zmienić niekorzystne warunki.

Tabela 14. Postęp finansowy realizacji projektu

Nazwa zadania	Wydatki określone we wniosku o dofinansowanie	Wydatki poniesione w okresie realizacji projektu	Niewykorzystane środki	% realizacji
Zadanie 1. Zarządzanie projektem	116 155,10	113 041,10	3 114,00	97,32%
Zadanie 4. Raport z diagnozy psych.OP i efektywności wsparcia	3 400,00	3 400,00	0,00	100 %
Zadanie 5. Praca socjalna	321 698,00	291 337,40	30 360,60	90,56 %
Zadanie 6. Zasiłki i pomoc w naturze – wkład własny JST	150 549,00	149 411,52	1 137,48	99,24 %
Zadanie 7. Aktywna integracja	700 000,00	649 572,81	50 427,19	92,80 %
Zadanie 8. Promocja projektu	63 508,00	62 212,04	1 295,96	97,96 %
Koszty pośrednie	78 458,90	48 787,17	29 671,73	62,18 %
Wydatki ogółem	1 433 769,00	1 317 762,04	1 16 006,96	91,91 %

Tabela 15. Wartości osiągniętych wskaźników określonych we wniosku o dofinansowanie

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Realizacja 2008			Stopień realizacji wskaźnika
			K	M	Ogółem	
1	Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projekcie dotyczącym aktywnej integracji	140	88	48	136	97,14%
	- w tym osoby z terenów wiejskich	4	3	1	4	100%
2	Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów	140	92	51	143	102,14%
4	Liczba poinformowanych klientów MOPR o rekrutacji	360	0	0	360	100%
5	liczba osób, która wypełniła kwestionariusze i ankiety	190	145	66	211	111,05%
6	ilość przyznanej pomocy na zagospodarowanie	10	5	2	7	70%
7	liczba godzin udziału OP w projekcie(średnia)	100	0	0	100	100%
8	liczba osób otrzymujących wsparcie dla osób zależnych	45	20	0	20	44,44%
9	liczba wydanych zaświadczeń o przydatności do pracy	103	40	17	57	58,71%
10	liczba zaświadczeń o szkoleniach edukacyjnych i zawodowych	420	335	146	481	114,52%
11	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	5	0	3	3	60%
12	liczba OP uczestniczących w obozach edukacyjnych	77	45	32	77	100%
13	liczba OP uczestniczących w jednodniowych szkoleniach wyjazdowych	63	63	19	82	130,16%
14	ilość osób, która podjęła pracę (na okres próbny, um. zlecenie, dorywcza)	5	2	2	4	80%
15	liczba działań promocyjnych	20	0	0	21	105%
16	ilość osób objętych promocją	500	0	0	500	100%

* Ponadto w trakcie realizacji projektu 5 osób podjęło staż.

2.2.12. Pomoc osobom bezdomnym

Dział ds. Bezdomności MOPR mieści się w Kielcach przy ul. Urzędniczej 3

Pomoc w postaci: interwencji kryzysowej, poradnictwa, pomocy socjalnej, pomocy finansowej i rzeczowej. udzielana jest osobom bezdomnym, ofiarom przemocy przebywającym w schroniskach, osobom opuszczającym zakłady karne i placówki opiekuńczo-wychowawcze, osobom bezdomnym przebywającym w szpitalach i zgłaszających się do schronisk i ogrzewalni.

W **2008** r. pracownicy Działu ds. Bezdomności objęli różnorodnymi formami pomocy: **836** środowisk osób bezdomnych, podjęli **2168** działań w postaci pracy socjalnej.

Formy pomocy:

Tabela 16. Pomoc materialna, niepieniężna, w naturze i usługach.

Forma pomocy:	Liczba osób, świadczeń:
Zasiłki stałe	67
Zasiłki okresowe	168
Zasiłki celowe z przeznaczeniem na:	182
- wyrobienie dowodu osobistego	57
- zakup leków	56
- zakup żywności	20
- na badanie lekarskie	10
- na zakup okularów	15
- na artykuły szkolne	10
- program rządowy – posiłki	14
Pomoc niepieniężna w formie:	
- odzieży, obuwia, środków czystości	44
Obiady:	
- gorące posiłki w stołówce św. Brata Alberta	10
- w barach	98
- w jadalni "11:30"	42
- obiady szkolne	4
- refundacja żywienia w przedszkolu	1
- paczki żywnościowe	88
Usługi opiekuńczo - pielęgniarские	1
Kolonie	1

Forma pomocy:	Liczba osób, świadczeń:
Bilet kredytowany	16
Sprawienie pogrzebu	10
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	75

Tabela 17. Liczba osób bezdomnych objętych pomocą w formie schronienia w 2008 roku

	Mężczyźni	Mężczyźni	Kobiety	Kobiety
M-c	Schronisko dla Bezdomych Kielce ul. Żeromskiego 36a	Schronisko dla Bezdomych Kielce ul. Sienna 5	Schronisko dla Kobiet Caritas Diecezji Kieleckiej ul. Urzędnicza 7b	Schronisko dla Kobiet PCK Kielce ul. Olkuska 18
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
I	5	33	3	0
II	10	30	1	0
III	10	31	4	2
IV	5	33	0	0
V	5	31	2	1
VI	8	30	2	0
VII	8	31	1	1
VIII	4	26	2	0
IX	6	27	4	1
X	6	28	4	1
XI	7	27	4	1
XII	8	28	4	1
Razem :	82	355	31	8

Tabela 18. Ogrzewalnia, Świetlica Dzienna, Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób bezdomnych

	Kobiety i mężczyźni	Kobiety i mężczyźni	Kobiety i mężczyźni	Kobiety i mężczyźni
M-c	Ogrzewalnia Caritas Diecezji Kieleckiej ul. Żelazna 2*	Ogrzewalnia „Arka Nadziei” w Kielcach ul. Ogrodowa 3**	Świetlica Dzienna z łazienką i pralnią Stowarzyszenie „Arka Nadziei”	Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób Bezdomych i Opuszczonych ul. Ogrodowa 3
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
I	58	34	92	15
II	45	32	89	14
III	22	25	76	11
IV	16	28	70	9

V	0	0	61	19
VI	0	0	53	6
VII	0	0	53	12
VIII	0	0	59	6
IX	0	0	49	11
X	20	0	48	8
XI	25	0	78	8
XII	28	0	83	10
Razem:	214	119	811	129

* Ogrzewalnie nie czynne są w okresie od V do IX

** Ogrzewalnia przy ul. Ogrodowej funkcjonowała do IV 2008 r.

Opis działań z zakresu pracy socjalnej i poradnictwa na rzecz osób bezdomnych w 2008 r.

1. Pomoc w załatwieniu spraw urzędowych dotyczących:

- rozmowy dotyczące uzyskania mieszkania socjalnego 81
- uzyskania mieszkania socjalnego 5
- uzyskania własnych świadczeń emerytalno - rentowych 24
- wyrobienie dowodu osobistego 57
- pisanie pism urzędowych w sprawie podopiecznych 380
- występowanie do sądu, innych instytucji 184

2. Pomoc w zakresie ochrony zdrowia :

- pomoc w zgromadzeniu dokumentacji medycznej 42
- pomoc w przeprowadzeniu specjalistycznych badań 27
- kontakt z lekarzem, pielęgniarką 36
- odwiedziny podopiecznego w szpitalu 18
- pomoc w przygotowaniu wniosku do PZ dsOSN 21
- pomoc w przygotowaniu wniosku do ZUS 28
- wniosek o przyśpieszenie załatwienia sprawy dot. ustalenia niepełnosprawności 68
- zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego 75
- pomoc w zorganizowaniu leków 36

3. Praca motywacyjna z osobą bezrobotną:

- występowanie w sprawie podopiecznego do PUP 113

4. Pomoc w formie odzieży, obuwia itp.

- wydanie skierowania do magazynu: MOPR ul. Turystyczna 1, PCK, Caritas 180

5. Pomoc w formie żywności:	
- paczki z prowiantem	88
- obiady barowe	98
- obiady w stołówce św. Brata Alberta	10
- obiady w jadalni "11.30"	42
6. Pomoc w formie środków higienicznych:	
- skierowanie do łaźni	69
- skierowanie do pralni	48
7. Zapewnienie schronienia:	
- skierowanie do schroniska	147
- skierowanie do ogrzewalni	31
- skierowanie do placówki poza Kielce	11
- wydawanie biletów kredytowanych	16
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi:	134
9. Współpraca z mediami: radio, telewizja, prasa	2
10. Interwencja kryzysowa	33
11. Wsparcie w postaci pomocy psychologicznej	19
12. Konsultacje z prawnikiem	24
13. Konsultacje z terapeutą ds. uzależnień	21

10 osób bezdomnych otrzymało miejsce w Domu Pomocy Społecznej w Kielcach, a także zgodnie z właściwym miejscem zamieszkania osoby bezdomnej spoza terenu województwa świętokrzyskiego.

Inne działania z zakresu pracy socjalnej:

1. Patrowanie w okresie zimowym miejsc, gdzie koczują bezdomni.
2. Przygotowanie plakatu informacyjnego dla pracowników MOPR - Kielce, organizacji pozarządowych, Straży Miejskiej, Policji - zawierającego bieżące dane o placówkach udzielających pomocy bezdomnym oraz ulotek.
3. Stała współpraca z wolontariuszem.
4. Współorganizowanie corocznych obchodów Światowego Dnia Walki z Nędzą -17 października wraz z Ruchem ATD Czwarty Świat.
5. Utrzymywanie systematycznych kontaktów z organizacjami pozarządowymi

w sprawach naszych podopiecznych.

6. Występowanie w sprawie klientów do Urzędu Miasta Kielce m.in. do wydziału meldunkowego / wyrobienie dowodu osobistego, ustalenie numeru peselu i NIP.
7. Towarzystwo bezdomnym w komisjach lekarskich ustalających niepełnosprawność w komisjach lekarskich ZUS.
8. Skierowanie wniosków o przyznanie miejsca w domu pomocy społecznej / ze względu na złą sytuację zdrowotną, społeczną przyspieszenie miejsca w DPS.
9. Zorganizowanie Wigilii w Wojewódzkim Domu Kultury dla 200 osób.
10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników działu poprzez udział w szkoleniach i konferencjach.
11. Kierowanie osób bezdomnych do prac społecznie użytecznych.
12. Motywowanie naszych klientów do uczestnictwa w szkoleniach, kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe w Klubie Integracji Społecznej.
13. Rozmowy klientów z doradcą zawodowym.
14. Współpraca i systematyczny kontakt z koordynatorem Zespołu Usług Interwencji Kryzysowej.
15. Ścisła współpraca ze świetlicą dzienną Stowarzyszenie „ Arka Nadziei” (raz w tygodniu oddelegowanych jest dwóch pracowników socjalnych z Działu ds. Bezdomności do prowadzenia rozmów z osobami bezdomnymi, wymagającymi pomocy i ustalenie dalszego planu pomocy z osobą bezdomną.

Tradycyjna Wigilia odbyła się w dniu 24.12.2008 r. w Wojewódzkim Domu Kultury dla 260 osób bezdomnych.

3. Pomoc instytucjonalna

3.1. KLUBY SENIORA

W czterech klubach seniora: przy ul. Św. Stanisława Kostki 4a, ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego 75, przy ul. Hożej 39 i Al. Legionów 5 (otwarty 1 września 2008 roku), codzienne od poniedziałku do piątku, odbywają się zajęcia dla osób starszych. Najlicniejsza grupa obejmuje osoby w wieku 56–65 lat ze znaczną przewagą kobiet (ponad 80%). Z oferty placówek korzysta codziennie kilkaset osób. W 2/3 są to stali uczestnicy zajęć w tematycznych pracowniach i kąciakach zainteresowań. Na podkreślenie zasługuje fakt objęcia zajęciami rehabilitacyjnymi ok. 20 osób chorych na Parkinsona i ok. 30 osób ze schorzeniami reumatoidalnymi w Klubie Seniora przy ul. Św. Stanisława Kostki.

Kluby prowadzą zajęcia z zakresu:

- rękodzieła artystycznego
- porad kosmetycznych.
- gimnastyki i rehabilitacji
- muzykoterapii
- prasy i telewizji
- w kącikach: komputerowym, brydżowym, szachowym, filmowym i kulinarnym

Działalność skoncentrowana jest głównie na wsparciu emocjonalnym, podtrzymaniu aktywności fizycznej i psychicznej. Kluby seniora w założeniu mają tworzyć sieć kontaktów społecznych i w efekcie: zapobiegać izolacji, sprzyjać wytworzeniu pozytywnych postaw wobec starości na zewnątrz, integrować wewnątrz- i międzypokoleniowo, wykorzystywać potencjał osób starszych, również umożliwić dostęp do społeczeństwa informacyjnego.

Istotną ofertą edukacyjną i cieszącą się dużym zainteresowaniem jest prowadzenie kursów języków obcych np. angielskiego, niemieckiego, włoskiego. Organizowane są wycieczki krajoznawcze i zapraszani są na spotkania klubowe poeci, artyści malarze, kolekcjonerzy.

W klubach organizowane są wystawy tematyczne. Wspólnie z personelem klubów uczestnicy podejmują wiele akcji np. pomocy bezdomnym, utrzymują bieżący kontakt z młodzieżą w szkołach, organizują występy artystyczne, wieczorki taneczne i spotkania świąteczne.

Zajęcia ruchowe oraz rehabilitacja

1. gimnastyka i aerobik
2. masaż i ćwiczenie zasad ergonomii życia codziennego dla osób zaawansowanych wiekowo
3. muzykoterapia połączona z aromaterapią

Kursy i zajęcia usprawniające intelektualnie

1. „Komputer od podstaw”
2. „Komputer nasz powszedni” – nauka pisania, obsługa popularnych programów, Internet
3. Kursy języków obcych
4. Turnieje Szachowe

Zwiedzanie zabytków historycznych i historii naturalnej, muzea oraz spotkania z ciekawymi ludźmi

1. Spotkania i prelekcje
2. Wycieczki Klubowe

Muzykoterapia aktywna i Kabaret „EMERYSEK” oraz Zespół Wokalny w Klubie Seniora przy ul. J. Nowaka Jeziorańskiego w Klubie Seniora przy ul. Hożej

Nauka technik artystycznych

Zabawy taneczne jako zajęcia usprawniające i integracyjne

Zajęcia usprawniające manualnie

1. Rękodzieło artystyczne – nauka różnych technik artystycznych
2. Nauka szycia na maszynie

Samopomoc dnia powszedniego

1. Kółko Sałatkowe
2. Kosmetyka na co dzień i od święta

3.2. ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Miodowa 7

W roku 2008 w Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul. Miodowej 7 w Kielcach z proponowanych zajęć skorzystało 31 osób niepełnosprawnych.

Domownikom oferowano zajęcia z zakresu terapii zajęciowej w pracowniach: gospodarstwa domowego, rękodzieła artystycznego, fryzjersko – kosmetycznej, stolarsko – technicznej, środowiskowo – przyrodniczej, plastyczno – komputerowej, rehabilitacji ruchowej i masażu.

Użytkownicy mieli możliwość udziału w treningach: lekowym, umiejętności społecznych, kulinarnym, umiejętności samoobsługi oraz w treningu obsługi sprzętu komputerowego i urządzeń audiowizualnych. W Domu funkcjonuje zespół teatralno-muzyczny „Szansa”, a jeden z jego uczestników prowadził lekcje gry na gitarze. Oferowano także opiekę pielęgniarki psychiatrycznej, wsparcie i poradnictwo psychologiczne oraz pomoc pracownika socjalnego.

Oprócz zadań określonych w statucie Środowiskowego Domu Samopomocy Pracownicy i Domownicy podejmowali działalność w zakresie:

- Współpraca z instytucjami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Środowiskowymi Domami Samopomocy, Domami Pomocy Społecznej Kieleckim Domem pod Fontanną

i Wojewódzkim Domem Kultury – integracja, działalność arteterapeutyczna („jasełka”, „ostatki”, ogniska, wycieczki, dyskoteki itp.)

- Udział w projekcie systemowym MOPR pn „Działanie szansą na przyszłość”, wdrażanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i Upowszechnienie Aktywnej Integracji współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – od czerwca do grudnia Domownicy (8 osób): odbyli diagnozę psychologiczną i indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, uczestniczyli w szkoleniu z zakresu kompetencji i umiejętności społecznych, ukończyli szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe. Uczestniczyli w szkoleniu podnoszącym kluczowe kompetencje o charakterze zawodowym(autoprezentacja, techniki poszukiwania pracy, pisanie CV, rozmowa kwalifikacyjna).Wykonali badania profilaktyczne określające przydatność do zawodu
- Udział w uroczystościach o charakterze społecznym np. Dzień Solidarności z Osobami Chorującymi Psychiczenie, koncerty, kwesty, występy, Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem.
- Prezentacja twórczości Domowników np. kiermasze, występy wokalnno-teatralne, wystawy prac plastycznych, przeglądy recytatorskie i wokalne,
- Szkolenia i warsztaty
  - a) Zastosowanie metody Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach w pracy z osobami doświadczającymi problemów zdrowia psychicznego (pracownicy)
  - b) Warsztaty arteterapeutyczne
  - c) Warsztaty psychoedukacyjne w KDpF (pracownicy, rodzice, opiekunowie).
- Uroczystości i spotkania odbywające się na terenie Domu np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, zabawa ostatkowa, zabawa walentynkowa, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Rodzinny, Mikołajki, Wigilia, urodziny
- Udział w zajęciach sportowo- rekreacyjnych np. Targi rehabilitacyjne i Lecznictwa Uzdrawiskowego „Rehmed-Expo” – zapoznanie się z ofertą, zwiedzanie Stadionu piłkarskiego Korony, wycieczka Park Stadion- oglądanie Doliny Gadów i mini zoo na Pakoszu, spacer po Ogrodzie Włoskim przy Muzeum Narodowym, Spartakiada ŚDS woj. Świętokrzyskiego w Sandomierzu (2 miejsce w konkurencji przeciąganie liny), Skansen 2008 – Integracyjne biegi przełajowe dla niepełnosprawnych w Tokarni, Ogólnopolski Drużynowy Turniej Boccia w Kielcach, Ogólnopolski Integracyjny

Turniej w Tenisa Stołowego- Busko-Zdrój, wycieczki piesze i rowerowe, systematyczny udział w ligowych meczach Kolportera Korony Kielce.

- Praktyki uczniowskie ze Studium Medycznego z Morawicy
- Funkcjonowanie od 2006 zespołu muzycznego składającego się z pracowników MOPR
- Gimnastyka – callanetics prowadzona przez pracownika MOPR

Dom Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Kielcach, ul. Okrzei 8

Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Kielcach jest placówką mającą charakter otwarty, gdzie uczestnictwo jest na zasadach dobrowolności. Chętni mogą korzystać z zajęć od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰. Dom przeznaczony jest dla **25 osób** mających poważne trudności w życiu codziennym, szczególnie w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem. W 2008 roku z fachowego wsparcia skorzystało 26 osób. Dzięki treningom w poszczególnych pracowniach uczestnicy doskonalą się w zakresie samoobsługi i zaradności życiowej, umiejętności społecznych i interpersonalnych oraz w sposobach spędzania wolnego czasu. W zależności od potrzeb i predyspozycji zainteresowani mogą brać udział w zajęciach organizowanych w ramach:

- pracowni środowiskowo – przyrodniczej
- pracowni stolarsko – modelarskiej
- pracowni plastycznej
- pracowni rękodzieła artystycznego
- pracowni kulinarnej
- sali gimnastycznej
- świetlicy.

Formy terapii prowadzone w ŚDS.:

A – psychoterapia grupowa

B – terapia zajęciowa grupowa i indywidualna (zajęcia plastyczne, rękodzielnictwo, zajęcia teatralne, terapia kulinarna, biblioterapia, socjoterapia, ergoterapia, stolarstwo z modelarstwem, zajęcia sportowe i rekreacyjne).

Główne założenia programowe Domu to:

1. Zwiększenie wiedzy uczestników zajęć i ich rodzin na temat niepełnosprawności intelektualnej oraz sposobów łagodzenia skutków wynikających z tego stanu.
2. Poprawa nawyków kulturowych, rozwijanie zainteresowań indywidualnych.

3. Podtrzymywanie i poprawa umiejętności współżycia w grupie oraz umożliwienie nawiązywania nowych kontaktów interpersonalnych.
4. Zaspokajanie potrzeb psychofizycznych, poznawczych i innych poprzez umożliwienie korzystania z różnorodnych zajęć terapeutycznych.
5. Umożliwienie pełnego wypoczynku psychicznego i fizycznego, w tym kształtowanie umiejętności czynnego życia.
6. Poprawa sprawności fizycznej osób korzystających z zajęć ruchowych w sali gimnastycznej i na świeżym powietrzu.

Raz w tygodniu odbywają się zebrania grupy terapeutycznej, w trakcie, których omawiane są aktualne problemy, dzielenie się uwagami i spostrzeżeniami. W ŚDS zatrudnieni są: kierownik, 6 instruktorów terapii zajęciowej, psycholog, pracownik socjalny, referent. ŚDS jest bazą do odbywania praktyk szkolnych i zawodowych dla studentów Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wszechnicy Świętokrzyskiej oraz słuchaczy Policealnej Szkoły Medycznej im. H. Chrzanowskiej w Morawicy. Środowiskowy Dom Samopomocy jest w stałym kontakcie z instytucjami i firmami, które wspierają nasze działania zmierzające do usamodzielnienia uczestników zajęć w maksymalnym zakresie. Dodatkowo w 2008 r. uczestnicy i pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy brali udział oraz zorganizowali 31 imprez okolicznościowych i wycieczek.

Dom Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Kielcach ul. H. Kołłątaja 4

Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie powstał 19 grudnia 2008 roku. Jest przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i głębokim. Placówka przeznaczona jest dla 25 osób i jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 16.00. Uczestnicy mają zapewniony transport. Kadre Ośrodka stanowi:

- kierownik
- 6 instruktorów terapii zajęciowej
- rehabilitant
- psycholog
- pielęgniarka
- 3 opiekunów
- pracownik socjalny

3.3. DZIAŁ DS. INSTYTUCJONALNEJ POMOCY OSOBOM STARSZYM

Dział realizuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie **kierowania osób do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu.**

Na terenie miasta Kielce do dnia 31.12.2008r. funkcjonowało 6 DPS w tym:

1. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Jagiellońska 76
2. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Tarnowska 10
3. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Sobieskiego 30
4. DPS dla kobiet przewlekle psychicznie chorych, ul. Żeromskiego 4/6
5. DPS Polskiego Związku Niewidomych, ul. Złota 7
6. DPS dla mężczyzn przewlekle psychicznie chorych, ul. Jagiellońska 76

Dysponują one 696 miejscami, w tym 651 miejsc prowadzonych przez miasto Kielce i 45 miejsc w domu prowadzonym przez Polski Związek Niewidomych:

1. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Jagiellońska 76 (281 miejsc),
2. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Tarnowska 10 (102 miejsca),
3. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Sobieskiego 30 (80 miejsc),
4. DPS dla kobiet przewlekle psychicznie chorych, ul. Żeromskiego 4/6 (104 miejsca),
5. DPS dla mężczyzn przewlekle psychicznie chorych, ul. Jagiellońska 76 (82 miejsca),
6. DPS Polskiego Związku Niewidomych, ul. Złota 7 (45 miejsc).

Na dzień 31.12.2008 r. w DPS na terenie Kielc przebywało 697osób w tym 248 osób przyjętych według tzw. „nowych zasad” tj. na podstawie decyzji wydanej po 1 stycznia 2004 r. (zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) i 449 osób przyjętych według tzw. „starych zasad” tj. na podstawie decyzji wydanej przed 1 stycznia 2004 r.

Zgodnie z art. 60 ust.1, ust.2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami) pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Średni miesięczny koszt utrzymania w domach pomocy społecznej na Tereni Kielce w 2008 r. wynosił:

1. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Jagiellońska 76 - kwota **2 263 zł**,
2. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Tarnowska 10 - kwota **2 282,32 zł**,
3. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, ul. Sobieskiego 30 - kwota **2 230,77 zł**,
4. DPS dla kobiet przewlekle psychicznie chorych, ul. Żeromskiego 4/6 - kwota **2 223,69 zł**,
5. DPS Polskiego Związku Niewidomych, ul. Złota 7 - kwota **2 258 zł**.
6. DPS dla mężczyzn przewlekle psychicznie chorych, ul. Jagiellońska 76 - kwota **2 263 zł**.

Artykuł 61 ust. 1, ust. 2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r w sposób szczegółowy określa nowe zasady odpłatności za pobyt mieszkańca w DPS.

Zgodnie z art. 61 ust. 2 opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

1. mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi - kierownik ośrodka pomocy społecznej ustala w drodze umowy wysokość wnoszonej przez nich opłaty za pobyt tej osoby w domu pomocy społecznej.
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. do MOPR wpłynęło i zostało rozpatrzone 159 wniosków o umieszczenie w domu pomocy społecznej, z tego 137 wniosków z terenu Kielce i 21 wniosków z innych powiatów. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

W roku 2008 w DPS umieszczono 145 osób z tego 128 z gminy Kielce, a 14 osób z poza naszej gminy, odnotowano ponadto 110 zgonów.

Z pobytu w domu pomocy społecznej zrezygnowało 7 osób posiadających decyzje wydane przed 1 stycznia 2004 r. jak również po 1 stycznia 2004 r.

W 2008 roku przeniesiono do innych DPS 11 osób w tym:

- 6 osób przyjętych na podstawie decyzji wydanej przed 01.01.2004 r,
- 5 osób przyjętych na podstawie decyzji wydanej po 01.01.2004 r,

Z powodu braku na terenie miasta Kielce odpowiedniego typu DPS, tj. dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz długiego okresu oczekiwania na miejsce w domach dla

osób przewlekle psychicznie oraz somatycznie chorych, 80 osób przebywa w domach pomocy społecznej poza naszą gminą.

Obecnie domy pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych nie dysponują wolnymi miejscami, natomiast czas oczekiwania na miejsce w domu dla osób przewlekle psychicznie chorych wynosi około 3 lat. Z powodu braku wolnych miejsc w DPS osoby wpisywane są na listę osób oczekujących na umieszczenie. Aktualnie 138 osób oczekuje na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Odpłatność za pobyt osób przebywających w DPS na podstawie decyzji wydanej po 01.01.2004 r., pochodzących z gminy Kielce, w 2008 r. przedstawiała się następująco:

- 2 osoby ponoszą odpłatność za pobyt w DPS bez dopłaty gminy,
- 39 osób z dopłatą rodziny (zgodnie z zawartą umową) i gminy,
- 4 osoby z dopłatą rodziny (zgodnie z zawartą umową),
- 203 osoby z dopłatą gminy.

W 2008r. na pokrycie kosztów utrzymania osób w domach pomocy społecznej wydatkowano łącznie kwotę **4 657 375 zł.**

Dział ds. Instytucjonalnej Pomocy Osobom Starszym w 2008 roku wydał 960 decyzji administracyjnych. Były to decyzje uchylające, kierujące, ustalające i zmieniające odpłatność, o umieszczeniu w domu pomocy społecznej. Ponadto wydawane są decyzje kierujące osoby chore na SM do Krajowego Ośrodka Mieszkalno Rehabilitacyjnego w Dąbku. W 2008 r. skierowano 2 osoby.

3.4. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA WSPARCIA DZIENNEGO DLA OSÓB CHORYCH NA ALZHEIMERA W KIELCACH AL. LEGIONÓW 5

Ośrodek Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimerera swoją działalność rozpoczął w dniu 01.09.2008 roku. Jest placówką o zasięgu lokalnym. Obszarem swojego działania obejmuje mieszkańców gminy Kielce. Dysponuje 20 miejscami, czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 - 17.00. Oferta Ośrodka kierowana jest do osób, które z powodu choroby Alzheimerera wymagają częściowej opieki w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają leczenia szpitalnego, ani pobytu w całodobowej placówce opiekuńczej. Kandydatów do Ośrodka Wsparcia Dziennego kwalifikuje zespół konsultantów MOPR w składzie:

- specjalista psychiatra,
- specjalista psychologii klinicznej,
- pielęgniarka psychiatryczna.

Podstawowym celem działalności Ośrodka jest zapewnienie dziennej opieki osobom cierpiącym na chorobę Alzheimera oraz wspieranie osób chorych, ich rodzin i opiekunów.

Stała oferta Ośrodka Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimera obejmuje:

1. Terapię zajęciową:

- Działania rewalidacyjne
- Ćwiczenia funkcji poznawczych
- Ćwiczenia funkcji językowych.
- Aprakcja konstrukcyjna
- Usprawnianie w obrębie motoryki małej i dużej
- Ćwiczenia w zakresie analizy i syntezy wzrokowo-przestrzennej
- Usprawnianie koordynacji wzrokowo- ruchowej i wzrokowo-słuchowej
- Ćwiczenia grafomotoryki
- Kinezyjologia edukacyjna – gimnastyka mózgu
- Opiekę pielęgniarską
- Rehabilitację
- Wyżywienie

2. Wspieranie rodzin i opiekunów - poradnictwo socjalne.

Codziennie przyprowadzanie przez rodziny i opiekunów chorych do Ośrodka jest okazją do nawiązania rozmowy, wysłuchania problemów wynikających z opieki nad osobą cierpiącą na Alzheimera oraz wskazanie odpowiednich form pomocy. Ogranicza się w ten sposób poczucie samotności i bezradności u opiekuna osoby chorej.

W ramach wspierania rodzin zorganizowano także spotkanie z przedstawicielami firmy farmaceutycznej oraz lekarzem neurologiem.

Oprócz stałej oferty podopieczni uczestniczyli w życiu kulturalno-towarzyskim w ośrodku jak i poza nim. W trakcie czteromiesięcznej działalności ośrodka uczestniczyli między innymi:

- w występach artystycznych przygotowanych przez Środowiskowe Domy Samopomocy, które odbywały się w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach,

- w paradzie z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora zorganizowanego przez Towarzystwo Dobroczynności,
- z okazji Święta Zmarłych odwiedzili kielecki Cmentarz Stary, zapalili znicze na grobach poległych żołnierzy,
- w związku z 90-tą rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości uczestnicy wysłuchali występu słowno-muzycznego Chóru Katedralnego, który gościnnie wystąpił w ośrodku.

Akademie, zabawy Andrzejkowe, Mikołajkowe, spotkania Bożonarodzeniowe i Noworoczne oraz gościnne występy zespołów artystycznych z innych placówek są możliwe dzięki współpracy różnych instytucji:

- Dom Pomocy Społecznej w Kielcach, ul. Sobieskiego 30,
- Dom Pomocy Społecznej w Kielcach, ul. Tarnowska 10,
- Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Kielcach, ul. Jagiellońska 76,
- Policealna Szkoła Medyczna w Morawicy,
- Szkoła Podstawowa nr 27 w Kielcach,
- Klub Seniora w Kielcach, ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego,
- Klub Seniora w Kielcach, al. Legionów 5,
- Firma farmaceutyczna Merz Pharmaceuticals.

Prawo pobytu w Ośrodku Wsparcia Dziennego dla Osób chorych na Alzheimera mają jedynie te osoby, którym świadczenie to zostało przyznane decyzją administracyjną wydaną przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie lub przez osobę upoważnioną.

W okresie od 01 września 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. przyjęto do Ośrodka Wsparcia Dziennego 27 osób w tym 16 kobiet i 11 mężczyzn w wieku od 62 do 90 lat. W powyższym okresie z pobytu w Ośrodku Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimera z uwagi na pogarszający się stan zdrowia zrezygnowało 6 osób. Liczba oczekujących na miejsce w OWD na dzień 31.12.2008 r. - 8 osób.

Osoby przebywające w Ośrodku ponoszą odpłatność za posiłki (śniadanie, obiad), wysokość odpłatności zależy od wysokości posiadanego dochodu. Pozostałe usługi świadczone są bezpłatnie. W okresie od 01.09.2008 r. do 31.12.2008 r. w Ośrodku Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimera wydano 1431 posiłków (śniadań i obiadów):

- wrzesień - 375,
- październik - 394,
- listopad - 312,

- grudzień - 350.

Na posiłki wydano kwotę: 9.015.31 zł

- wrzesień - 2362,51 zł

- październik - 2482,20 zł

- listopad - 1965,60 zł

- grudzień - 2205,00 zł

Zgodnie z decyzjami kierującymi:

- 3 osoby były całkowicie zwolnione z odpłatności

- 12 osób było częściowo zwolnione z odpłatności

- 12 osób ponosiło pełną odpłatność.

Zatrudniona kadra

Opieka nad osobami chorymi na Alzheimera stanowi jedną z najtrudniejszych dziedzin fachowego pomagania. Od zatrudnionego personelu oczekuje się nie tylko odpowiednich kwalifikacji zawodowych, ale także określonych predyspozycji osobowościowych. Pracownicy Ośrodka muszą wykazywać się dużą cierpliwością, która jest warunkiem optymalnych relacji z podopiecznymi. Na dzień 31.12.2008 r. kadre zatrudnioną w ośrodku stanowili:

- kierownik,

- instruktor terapii zajęciowej - 5 etatów,

- instruktor ds. rewalidacji,

- rehabilitant,

- pielęgniarka,

- pracownik socjalny,

- opiekun - 2 etaty,

- pracownik gospodarczy.

Wszystkie zajęcia prowadzone w Ośrodku Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimera mają na celu poprawę jakości życia osoby chorej oraz ich rodzin i opiekunów. Prowadzony jest także trening intelektualnych i ruchowych zdolności, które osoba chora jeszcze posiada, tak aby utrzymały się możliwie jak najdłużej. Pobyt w Ośrodku ma przede wszystkim sprawić przyjemność osobom, które uczestniczą w różnych formach terapii i doprowadzić do spowolnienia procesu chorobowego.

4. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach realizuje zadania z zakresu administracji rządowej w oparciu o *Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późniejszymi zmianami. Akty wykonawcze do ww. Ustaw to: *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób do 16 roku życia* Dz. U. Nr 17, poz. 162 oraz *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* Dz. U. Nr 139, poz. 1328.

Na podstawie powyżej wymienionych przepisów Zespół rozpatruje wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności i niepełnosprawności dla osób ubiegających się o:

- odpowiednie zatrudnienie,
- szkolenie,
- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej,
- konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych),
- zasiłek stały,
- zasiłek pielęgnacyjny,
- ubieganie się o korzystanie z karty parkingowej,
- ubieganie się o dodatkową powierzchnię lokalową.

W Miejskim Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach zatrudnione są następujące osoby:

- przewodniczący Zespołu - pełen etat - odpowiedzialny za organizację i całością pracy Zespołu i składów orzekających, posiadający uprawnienia członka składu orzekającego,
- sekretarz - pełny etat - koordynuje pracę administracyjną Zespołu, pełni również funkcję członka składu orzekającego,
- pracownik socjalny – $\frac{3}{4}$ etatu - członek składu orzekającego,

- pedagog – pełny etat – członek składu orzekającego, posiadający dodatkowe zadania: wystawianie „Legitymacji Osoby Niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia”, wypisywanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- pracownik administracyjno – biurowy – pełny etat - będący protokołantem na posiedzeniach składów orzekających,
- pracownik administracyjno – biurowy – pełny etat - zajmujący się bezpośrednią obsługą interesantów,
- pracownik administracyjno – biurowy – pełny etat (stanowisko refundowane z PFRON) zajmujący się obsługą Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności,
- pracownik administracyjno – biurowy – pełny etat - zajmujący się procedurami orzekania dzieci do 16-ego roku życia, posiadający uprawnienia pracownika socjalnego, członka składu orzekającego,
- psycholog – pełny etat – członek składu orzekającego,
- konsultant prawny – ½ etatu – zajmujący się sporządzaniem opinii prawnych dotyczących trybu orzeczniczego,
- lekarze specjaliści zatrudnieni w ramach umowy – zlecenia w 2008 r. na stanowiskach przewodniczących składów orzekających:
  1. pediatra specjalista neurolog,
  2. dr n. med. specjalista alergolog,
  3. dr n. med. specjalista chorób wewnętrznych,
  4. dr n. med. specjalista psychiatra,
  5. pediatra,
  6. specjalista chirurg,
  7. specjalista chorób wewnętrznych,
  8. specjalista neurolog,
  9. specjalista neurolog,
  10. specjalista rehabilitacji medycznej,
  11. specjalista okulista,
  12. specjalista chorób płuc.

Ww. przewodniczący składów orzekających oraz członkowie składów orzekających posiadają Certyfikaty, uprawniające do orzekania o niepełnosprawności.

W 2008 r. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach:

- przyjął wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności – 5192,
- przyjął wniosków o ustalenie niepełnosprawności – 1151,
- wydał orzeczeń o stopniu niepełnosprawności – 5340,
- wydał orzeczeń o niepełnosprawności – 1187,
- wydał „Legitymacji Osoby Niepełnosprawnej” – 3720.

Jak wynika z powyższych danych w roku 2008 Zespół wydał razem **6343** orzeczeń dla osób dorosłych jak i osób do 16-ego roku życia. Bardzo dużą liczbę orzeczeń wydaje się dla osób ubiegających się o zatrudnienie na rynku pracy dla niepełnosprawnych oraz dla osób ubiegających się o korzystanie z pomocy społecznej. Ponadto utrzymuje się duża liczba osób ubiegających się o skorzystanie z turnusu rehabilitacyjnego oraz ubiegających się o zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Na uwagę również zasługuje fakt, że jedynym organem uprawnionym do wydawania legitymacji stanowiących podstawę do korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów jest Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Ww. Zespół wydaje „Legitymacje Osoby Niepełnosprawnej” na podstawie orzeczeń innych instytucji orzekających, takich jak: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach w roku 2008 prowadził współpracę z organizacjami pozarządowymi, takimi jak: Polski Związek Niewidomych, Polski Związek Głuchych, Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane, Stowarzyszenie Pomocy dla Dzieci i Młodzieży Chorej na Cukrzycę, Stowarzyszenie Osób z Niewydolnością Nerek „Sztuczna Nerka”, Świętokrzyski Klub „Amazonki”.

W celu zapewnienia szczególnych warunków orzekania dla osób ciężko chorych, przebywających na leczeniu szpitalnym Zespół podejmuje wspólne działania ze szpitalami, Domami Pomocy Społecznej, Schroniskami dla Osób Bezdomnych, Domami Dziecka oraz Zakładami Opieki Leczniczej.

5. Wieloosobowe stanowisko ds. projektów socjalnych

Do głównych zadań tej komórki organizacyjnej należy:

1. Opracowywanie i wdrażanie przedsięwzięć służących rozwiązywaniu problemów społecznych wynikających z ustawy o pomocy społecznej.
2. Budowanie lokalnej koalicji organizacji i instytucji statutowo zajmujących się problematyką społeczną zgodnie z zasadą współpracy i partnerstwa.
3. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na realizację projektów socjalnych.
4. Pozyskiwanie informacji o źródłach finansowania projektów dotyczących problematyki społecznej.

Działania zrealizowane w 2008 roku:

1. Opracowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie realizacji projektu systemowego pn. Działanie szansą na przyszłość w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji.
2. Opracowanie Programu Aktywności Lokalnej na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla Miasta Kielce na lata 2009-2013 (PAL) będącego częścią projektu systemowego. PAL służy zwiększeniu aktywności mieszkańców Miasta Kielce, we wszystkich obszarach życia społecznego oraz wzmocnieniu ich potencjału rozwojowego, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizowany będzie z wykorzystaniem środowiskowej pracy socjalnej, instrumentów aktywnej integracji, działań o charakterze środowiskowym wśród mieszkańców.
3. Opracowanie założeń programowych i funkcjonalnych Kieleckiego Centrum Niepełnosprawnych będącego najnowocześniejszym w kraju ośrodkiem szkoleniowo-edukacyjnym dla osób niepełnosprawnych. Lokalizacja Centrum planowana jest przy ulicy Bodzentyńskiej. Innowacyjne rozwiązania architektoniczne umożliwią korzystanie z obiektu osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Kompleksowa oferta Centrum obejmie funkcjonowanie stref: konferencyjno-szkoleniowej, gastronomiczno-hotelarskiej, kreatywnej rehabilitacji prozdrowotnej, relaksacyjno-integracyjnej oraz biurowej dla organizacji pozarządowych. Misją jest świadczenie usług służących podnoszeniu jakości życia i integracji społeczno-ekonomicznej, promocja i rozwój ekonomii społecznej oraz wygenerowanie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

4. Opracowanie polityki promocji Kieleckiego Centrum Niepełnosprawnych oraz prezentacja idei przedsięwzięcia przed władzami rządu RP, parlamentarzystami oraz przedstawicielami PFRON.
5. Współpraca z Wydziałem Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta Kielce w zakresie pozyskania środków na dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013, Oś priorytetowa 8 Społeczeństwo informacyjne – zwiększenie innowacyjności gospodarki, Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion. Przeprowadzenie ankiet i opracowanie diagnozy dotyczącej dynamiki zjawiska wykluczenia cyfrowego wśród klientów MOPR kwalifikujących się do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
6. Współpraca z Wydziałem Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Kielce w zakresie przygotowania dokumentacji budowlano-wykonawczej ogólnodostępnych stref sportu i rekreacji. Opracowanie założeń funkcjonowania inwestycji. Planowane złożenie w 2009 roku wniosku o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Oś Priorytetowa 5 Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport, Działanie 5.3 Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu. Celem projektu jest budowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie 8 ogólnodostępnych stref sportu i rekreacji o łącznej powierzchni 314 887 m²: strefa skate parku w Dolinie rzeki Silnicy, strefa gier zespołowych w Parku Dygasińskiego, strefa mini golfa w Parku XXX-Lecia, strefa wspinaczkowa Przy Kadzielni, strefa survivalu w Lesie Komunalnym, strefa rodzinnych zabaw integracyjnych w Parku Czarnów, strefa sprawnościowa dla dzieci niepełnosprawnych przy Integracyjnym Przedszkolu Samorządowym nr 27, strefa wielofunkcyjnej rekreacji przy Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1. Program funkcjonowania obejmuje obszary działalności edukacji prozdrowotnej, proekologicznej i animacji środowiskowej, kreatywnej prorodzinnej aktywności. Dobór wyposażenia stref pozwala na całoroczne korzystanie z urządzeń sportowo-zabawowo-rekreacyjnych.
7. Opracowanie dla działalności Ośrodka Informacji dla Osób Niepełnosprawnych wieloletniego programu informacyjno-promocyjnego i poradnictwa dla środowiska i otoczenia instytucjonalnego osób niepełnosprawnych na terenie województwa świętokrzyskiego. Złożenie oferty o dofinansowanie działalności w ramach programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „Ośrodki Informacji dla Osób Niepełnosprawnych 2008”.

8. Współpraca z Federacją Stowarzyszeń Kulturotwórczych „Baza Zbożowa” w zakresie przygotowania projektu pn. Baza Zbożowa – Kieleckie miejsce kultury alternatywnej, dotyczącego rozwoju aktywności lokalnej i promocji młodych artystów poprzez adaptację i modernizację pomieszczeń Ośrodka Wsparcia Dziennego dla Młodzieży. Planowane złożenie w 2009 roku wniosku o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Oś Priorytetowa 5 Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport, Działanie 5.2 Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych.
9. Współpraca z Wydziałem Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta Kielce w zakresie organizacji wypoczynku letniego w Budapeszcie dla dzieci z najbiedniejszych środowisk. Projekt realizowany był w ramach programu współpracy Miasta Kielce z bratnimi miastami z Rumunii, Chorwacji i Węgier.
10. Konsultacje z organizacjami pozarządowymi obejmujące pozyskiwanie źródeł finansowania działalności statutowej, pomoc w przygotowaniu wniosków aplikacyjnych, realizacji projektów.

6. Programy realizowane przez MOPR

PROGRAM „DOSTARCZANIE ŻYWNOŚCI DLA NAJUBOŻSZEJ LUDNOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ”.

W okresie od 01.04.2008 do 31.12.2008 MOPR w ramach prowadzonej współpracy z Towarzystwem Dobroczynności w Kielcach, otrzymał i rozdysponował artykuły spożywcze w łącznej ilości 68 224,80 kg. Pomocą żywnościową objęto 1640 osób w 744 środowiskach. Średnio każdy klient otrzymał 41,60 kg artykułów żywnościowych.

Ponadto, MOPR w 2008 r. współpracował z innymi organizacjami, będącymi dystrybutorami żywności dla najuboższej ludności miasta Kielce w ramach programu PEAD tj.

1. Caritas Diecezji Kieleckiej
2. Fundacja „Światło-Życie” – Oddział w Kielcach
3. Polski Czerwony Krzyż – Oddział Okręgowy w Kielcach
4. Towarzystwo Pomocy Św. Brata Alberta w Kielcach

Łącznie pracownicy socjalni wydali do tych organizacji 1 984 skierowania po odbiór żywności dla 4 332 osób.

PROGRAM NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI ROMSKIEJ W POLSCE

➤ “Pomoc edukacyjna dla dzieci pochodzących z rodzin romskich”

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach, był realizatorem programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce w 2008 roku. W 2008 r. na realizację programu „Pomoc edukacyjna dla dzieci pochodzących z rodzin romskich” - dofinansowanie do zakupu podręczników i przyborów szkolnych oraz zakupu stanowisk do nauki, Ośrodek otrzymał dotację z Ministerstwa Edukacji Narodowej w wysokości 6 000 zł. oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w wysokości **36 000 zł.**

Zasadniczym celem programu była poprawa stanu edukacji wśród dzieci romskich poprzez zwiększenie współczynnika ukończenia szkoły, wyników nauczania dzieci, frekwencji oraz ułatwienie kontynuowania nauki w szkołach ponadpodstawowych i wyższych.

Celem projektu jest doprowadzenie do pełnego uczestnictwa dzieci romskich w życiu społeczeństwa i zniwelowania różnic dzielących tę grupę od reszty społeczeństwa. Główny nacisk położony został na wstępną edukację i socjalizację dzieci najmłodszych. Nastąpiło to poprzez pomoc merytoryczną, organizacyjną i materialną dzieciom mającym trudności w nauce. Młodzież uczęszczającą do szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej motywowaliśmy i zachęcaliśmy do dalszej nauki poprzez zakup podręczników i przyborów szkolnych, oraz stanowisk do nauki.

Z dotacji na realizację programu:

- na zakup podręczników i przyborów szkolnych przeznaczono kwotę 16 000 zł.
(34 osoby x średnio 470 zł. za komplet podręczników i przyborów szkolnych = 16 000zł.)
- na zakup stanowisk do nauki przeznaczono kwotę 3 600 zł.
(5 stanowisk x 720 zł. = 3 600 zł.)

Przy realizacji zadania Ośrodek współpracował ze wszystkimi szkołami, do których uczęszczają dzieci romskie. Na prośbę MOPR, pedagogowie szkolni przesyłali do Ośrodka wykazy podręczników oraz listy dzieci romskich kwalifikujących się do pomocy z programu. MOPR podręczniki zamawiał bezpośrednio w księgarniach i wydawnictwach. Rodzice dzieci romskich przychodząc po podręczniki kwitowali jednocześnie ich odbiór. Dla dzieci najzdolniejszych, kontynuujących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych. Ośrodek zakupił słowniki: polsko-angielskie, języka angielskiego, wyrazów obcych.

W roku budżetowym na zakup podręczników, przyborów szkolnych oraz stanowisk do nauki z dotacji wykorzystano ogółem 19 600 zł.

➤ **Program „Zakup ubrań szkolnych dla dzieci romskich”**

W 2008 r. w ramach programu „Zakup ubrań szkolnych dla dzieci romskich” Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie otrzymał dotację z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w wysokości 14 000 zł.

Założeniem programu było doprowadzenie do pełnego uczestnictwa Romów w życiu społeczeństwa obywatelskiego i zniwelowanie różnic dzielących tę grupę od reszty społeczeństwa, oraz doprowadzenie do wyrównania poziomów w takiej dziedzinie jak umiejętność funkcjonowania w społeczeństwie obywatelskim. Celem programu było znalezienie przez Romów swojego miejsca we współczesnej szkole poprzez dostosowanie się do warunków panujących w tych placówkach.

Program miał również na celu wyrównanie szans wśród osób należących do społeczności romskiej oraz pomóc w podtrzymaniu tożsamości i kultury Romów. Cel ten został osiągnięty poprzez dofinansowanie do zakupu ubrań szkolnych oraz strojów do ćwiczeń na zajęcia z wychowania fizycznego.

W projekcie programu na 2008 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach zaplanował środki na zakup mundurków szkolnych. Na rok szkolny 2008/2009 zmieniły się przepisy dotyczące noszenia mundurków w szkołach i okazało się, że w tych placówkach, do których uczęszczają dzieci romskie nie są wymagane stroje obowiązkowe.

Programem zostało objętych ogółem 34 dzieci romskich realizujących obowiązek szkolny.

W 2008 r. na zakup ubrań szkolnych MOPR otrzymał dotację w wysokości: 14 000 zł., którą w całości przeznaczono na zakup:

- ubrań do szkoły (kurtek, spodni, spódnic, swetrów, bluzek)
- strojów do w-f (dresów, obuwia, koszulek)
- obuwia

Główne cele projektu zostały osiągnięte:

- nastąpiła integracja środowiskowa romskiego z polskim
- zwiększyła się frekwencja dzieci romskich na zajęciach w-f
- zatarły się różnice dzielące grupę romską od reszty społeczeństwa
- poprawiła się frekwencja szkolna dzieci pochodzących z rodzin romskich
- udział w zajęciach wychowania fizycznego dzieci romskich pomógł w niewielkim stopniu przezwyciężyć trudności kulturowe.

Przy realizacji zadania Ośrodek współpracował ze wszystkimi szkołami, do których uczęszczają dzieci morskie oraz całą społecznością romską.

➤ **„Utworzenie polsko-romskiego zespołu muzyczno-tanecznego”**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach, ul. Studzienna 2 jest realizatorem programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce w 2008 r.

W 2008 r. w ramach programu „Utworzenie polsko-romskiego zespołu muzyczno-tanecznego” MOPR otrzymał dotację z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w wysokości 10 000 zł.

Program miał na celu wyrównanie szans wśród osób należących do społeczności romskiej oraz pomóc w podtrzymaniu tożsamości i kultury Romów. Cel ten został osiągnięty poprzez dofinansowanie do zakupu instrumentów muzycznych, strojów dla osób należących do zespołu oraz nagłośnienia muzycznego.

Na podstawie przeprowadzonych w 2007 r. przez pracowników MOPR wywiadów i ankiet dotyczące sytuacji społecznej i ekonomicznej Romów uznano, że w zasadniczy sposób odbiega ona od współczesnych standardów cywilizacyjnych, dlatego społeczność romska chcąc podtrzymać własną tożsamość zaczęła sama poszukiwać sposobów rozwiązywania swoich problemów. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach, chcąc wyjść naprzeciw tym problemom zorganizował zebranie w 2007 r. ze społecznością romską, na którym ustalono, że wskazane byłoby utworzenie zespołu muzyczno-tanecznego i propagowanie kultury romskiej. Podjęte działania pozwoliły w 2008 r. na utworzenie zespołu polsko-romskiego. MOPR otrzymał dotację w wysokości: 10 000 zł., którą w całości przeznaczono na zakup:

- sprzętu nagłośnieniowego (wzmacniacza nagłośnieniowego, kolumn, mikrofonów, kabli);
- instrumentów muzycznych (fletów, marakasów, kastanietów, janczarów, czyneli, pudełek rytmicznych, tamburyn, mini conga);
- radiomagnetofonu CD z kompletem płyt;
- koszulek z nadrukami oraz uszyto ubrania dla uczestników zespołu.

Zespół muzyczno-taneczny został utworzony we wrześniu 2008 r. przy Szkole Podstawowej nr 19, przy ul. Targowej. W skład zespołu wchodzi młodzież i dzieci romskie oraz polskie, a także wszystkie osoby dorosłe, chcące brać udział w zajęciach muzycznych.

W miarę rozwoju działalności zespołu planowane są wyjazdy do innych szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Aktualnie zespół przygotowuje występy na akademie szkolne oraz różne imprezy okolicznościowe.

Przy realizacji zadania Ośrodek współpracował ze wszystkimi szkołami, do których uczęszczają dzieci romskie, a przede wszystkim ze Szkołą Podstawową Nr 19, ze wszystkimi świetlicami oraz całym środowiskiem romskim.